

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 236/2012,

14. märts 2012,

lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Finantskriisi haripunktis 2008. aasta septembris võtsid mitme liikmesriigi pädevad asutused ja kolmandate riikide, nagu USA ja Jaapani järelevalveasutused erakorralisi meetmeid, et piirata lühikeseks müüki teatavate või kõigi väärtpaberite puhul või see hoopis keelustada. Pädevad asutused lähtusid kaalutlusest, et märkimisväärselt ebastabiilses finantsolukorras võib lühikeseks müük võimendada aktsiate hinna langust, eelkõige finantseerimisasutuste puhul, ning seega ohustada kõnealuste asutuste elujõulisust ja põhjustada süsteemseid riske.

⁽¹⁾ ELT C 91, 23.3.2011, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 84, 17.3.2011, lk 34.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 15. novembri 2011. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 21. veebruari 2012. aasta otsus.

Liikmesriikide võetud meetmed olid erinevad, kuna liidus ei ole kehtestatud ühtset lühikeseks müügi õigusraamistikku.

(2) Selleks et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ja parandada selle toimimise tingimusi eelkõige seoses finantsturgudega ning samas tagada kõrgetasemeline tarbijate ja investorite kaitse, on asjakohane kehtestada lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute suhtes kohaldatavate nõuete ühtne õigusraamistik, et tagada parem koordineerimine ja koosõla liikmesriikide vahel juhul, kui meetmeid tuleb võtta erakorralistel asjaoludel. Kuna vastasel korral liikmesriigid tõenäoliselt jätkavad erinevate meetmete võtmist, tuleb lühikeseks müüki ja krediidiriski vahetustehingute teatavaid aspekte reguleerivad normid ühtlustada, et vältida siseturu nõuetekohast toimimist takistavaid asjaolusid.

(3) Asjakohane ja vajalik on võtta kõnealused normid vastu määrusena tagamaks, et sätteid, millega eraõiguslikele isikutele kehtestatakse otseselt kohustus teatava teatavate instrumentidega seotud lühikesest netopositsioonist ja katteta lühikeseks müügist ja see teave avalikustada, kohaldatakse kogu liidu piires ühetaoliselt. Samuti on määrus vajalik selleks, et anda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010 ⁽⁴⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Väärtpaberiturujärelevalve“) õigus koordineerida pädevate asutuste võetavaid meetmeid või ise meetmeid võtta.

(4) Käesoleva määruse reguleerimisala peaks olema võimalikult lai, nii et kehtestataks ennetav õigusraamistik, mida saab kasutada erakorralistel asjaoludel. See raamistik peaks hõlmama kõiki finantsinstrumente, kuid samas peaks nägema ette proportsionaalsed meetmed seoses riskidega, mis võivad eri instrumentide lühikeseks müügiga kaasneda. Seepärast peaks pädevatel asutustel ja Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus võtta ainult erakorralistel asjaoludel mis tahes finantsinstrumente

⁽⁴⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

- käsitlevaid meetmeid, mis lähevad kaugemale alalistest meetmetest, mida kohaldatakse ainult teatavat liiki instrumendite suhtes, kui riskid, millega on vaja tegeleda, on üheselt tuvastatud.
- (5) Selleks et lõpetada praegune killustatud olukord, kus mõned liikmesriigid on võtnud lahknevaid meetmeid, ja piirata võimalust, et pädevad asutused võtavad lahknevaid meetmeid, on oluline käsitleda lühikeseks müügist ja krediidiriski vahetustehingutest tulenevaid võimalikke riske ühtlustatud moel. Kehtestatavad nõuded peaksid käsitlema tuvastatud riske, ilma et asjata vähendataks lühikeseks müügi positiivset mõju turu kvaliteedile ja tõhususele. Kuigi teatavas olukorras võiks sel olla negatiivne mõju, on lühikeseks müügil tavapärase turutingimustes finantsturgude nõuetekohase toimimise tagamisel, eelkõige turu likviidsuse ja tõhusa hinnakujundusega seoses oluline roll.
- (6) Käesolevas määruses füüsilistele ja juriidilistele isikutele tehtud viited peaksid hõlmama registreeritud ettevõtjate ühendusi, kes ei ole juriidilised isikud.
- (7) Konkreetsete finantsinstrumentide märkimisväärsete lühikeste netopositsioonide suuremast läbipaistvusest saavad tõenäoliselt kasu nii reguleerivad asutused kui ka turuosalised. Aktsiate suhtes, millega on lubatud kaubelda liidus asuvas kauplemisskohas, tuleks kehtestada kaheastmeline mudel aktsiate omatava märkimisväärse lühikese netopositsiooni läbipaistvuse tagamiseks sobival tasandil. Kui positsioon ületab madalama künnise või langeb alla selle, tuleks sellest teatada ainult asjaomastele reguleerivatele asutustele, et need saaksid positsiooni jälgida ja vajaduse korral uurida lühikeseks müümise tehinguid, mis võiksid põhjustada süsteemseid riske, olla seotud turu kuritarvitamisega või põhjustada turgudel ebakorrapärasust. Kui positsioon ületab kõrgema künnise või langeb alla selle, tuleks see avalikustada turule, et teised turuosalised saaksid kasulikku teavet märkimisväärsete konkreetsete lühikeste aktsiapositsioonide kohta.
- (8) Liidus tuleks kehtestada nõue teatada märkimisväärsetest lühikestest netopositsioonidest riigi võlakohustustes reguleerivatele asutustele, sest selline teatamine annab kõnealustele asutustele olulist teavet, mis võimaldab neil jälgida seda, kas sellised positsioonid põhjustavad süsteemseid riske või on seotud turu kuritarvitamisega. Sellise nõude kohaselt tuleks positsioonidest individuaalselt teatada ainult reguleerivatele asutustele, kuna nende avalikustamise korral turule võib sellel olla negatiivne mõju riigi võlakohustuste turgudele, kus likviidsus on juba niigi pärsitud.
- (9) Riigi võlakohustusest teatamise nõuet tuleks kohaldada selliste võlainstrumentide suhtes, mille on emiteerinud liikmesriik või liit, sealhulgas Euroopa Investeeringuspank, liikmesriigi ministeerium, amet, ühe või mitme liikmesriigi nimel võlakirju emiteeriv eriotstarbeline rahastamisvahend või rahvusvaheline finantseerimisasutus, mille on asutanud vähemalt kaks liikmesriiki, nagu Euroopa finantsstabiilsusvahend või tulevikus kavandatav Euroopa stabiilsusmehhanism. Liitriigist liikmesriigi puhul tuleks teavitamise nõuet kohaldada ka selliste võlainstrumentide suhtes, mille emitent on liitriigi liige. See ei peaks aga laienema liikmesriigi muudele piirkondlikele ega kohalikele omavalitsustele ega osaliselt avalik-õiguslikele üksustele, mis emiteerivad võlainstrumente. Liit emiteerib võlainstrumente selleks, et toetada liikmesriikide maksebilanssi või finantsstabiilsust või anda kolmandatele riikidele makromajanduslikku finantsabi.
- (10) Selleks et tagada terviklik ja tõhus läbipaistvus, on oluline, et teatamise nõuded laieneksid mitte ainult sellistele lühikestele positsioonidele, mis võetakse kauplemisskohas kaubeldavates aktsiates või riigi võlakohustustes, vaid ka väljaspool kauplemisskohti kauplemissel võetavatele lühikestele positsioonidele ning tuletisinstrumentide (nagu optioonid, futuurid, indeksiga seotud instrumentid ning seoses aktsiate või riigi võlakohustustega sõlmitavad hinnavahelepingud ja hinnavahekihlveod) kasutamisest tekkivatele lühikestele netopositsioonidele.
- (11) Selleks et reguleerivad asutused ja turud saaksid läbipaistvuskorras kasu, peaks füüsilistele või juriidilistele isikutele igal juhul kehtestama nõude esitada täielik ja täpne teave oma positsioonide kohta. Eelkõige tuleks reguleerivate asutuste või turu teavitamisel võtta arvesse nii lühikesi kui ka pikki positsioone, et anda väärtuslikku teavet lühikeste netopositsioonide kohta, mis füüsiline või juriidiline isik on võtnud aktsiate, riigi võlakohustustes ja krediidiriski vahetustehingutes.
- (12) Lühikeste ja pikkade positsioonide arvutamisel tuleks võtta arvesse füüsilise või juriidilise isiku kõiki majanduslikke huvisid äriühingu emiteeritud aktsiakapitalis ja liikmesriigi või liidu emiteeritud võlakohustustes. Eelkõige tuleks arvesse võtta majanduslikke huvisid, mis tulenevad tuletisinstrumentide, nagu optioonid, futuurid, aktsiate või riigi võlakohustustega seotud hinnavahelepingud ja hinnavahekihlveod, ning indeksite, väärtpaberikorvide ja börsil kaubeldavate fondide kasutamisest. Riigi võlakohustustega seotud positsioonide puhul tuleks arvesse võtta ka riigi võlakohustuste emitentidega seotud krediidiriski vahetustehinguid.

- (13) Lisaks käesolevas määruses ette nähtud läbipaistvuskorrale peaks komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ (finantsinstrumentide turgude kohta) ⁽¹⁾ läbivaatamisel kaaluma, kas see, kui investimisühingud lisaksid pädevatele asutustele esitatavatesse tehinguaruannetesse lühikeseks müügi tehinguid puudutava teabe, annaks pädevatele asutustele lühikeseks müügi tehingute mahu jälgimiseks kasulikke lisateavet.
- (14) Krediidiriski vahetustehingu ostmist ilma aluseks oleva riigi võlakohustuses või mis tahes varades, varade, finantskohustuste või finantslepingute portfellis, mille väärtus on korrelatsioonis riigi võlakohustuste väärtusega, pikka positsiooni omamata võib majanduslikus mõttes käsitada aluseks olevas võlainstrumendis lühikese positsiooni võtmisena. Riigi võlakohustusega seotud lühikese netopositsiooni arvutamisel tuleks seepärast arvesse võtta riigi võlakohustuse emitendi kohustustega seotud krediidiriski vahetustehinguid. Krediidiriski vahetustehingute positsioone tuleks arvesse võtta nii selleks, et teha kindlaks, kas füüsilisel või juriidilisel isikul on riigi võlakohustustes märkimisväärne lühike netopositsioon, millest tuleb teatada pädevale asutusele, ning juhul, kui pädev asutus peatab piirangute kohaldamise katmata krediidiriski vahetustehingute suhtes, ka selleks, et teha kindlaks, kas tal on seoses riigi võlakohustuse emitendiga märkimisväärne katmata krediidiriski vahetustehingu positsioon, millest tuleb teatada pädevale asutusele.
- (15) Selleks et oleks võimalik positsioone pidevalt jälgida, peaks läbipaistvuskord sisaldama nõuet positsioonidest teatada või need avalikustada juhul, kui lühike netopositsioon ületab teatava künnise või langeb alla selle.
- (16) Selleks et läbipaistvuskord oleks tõhus, on oluline, et see kohalduks olenemata füüsilise või juriidilise isiku asukohast, sealhulgas kolmandas riigis, kui isikul on märkimisväärne lühike positsioon seoses äriühinguga, mille aktsiaga on lubatud kaubelda liidus asuvas kauplemiskohas, või liikmesriigi või liidu emiteeritud võlakohustuste lühike netopositsioon.
- (17) Lühikeseks müügi määratlus ei peaks hõlmama kahe poole vahel sõlmitud repolepingut, mille kohaselt üks pool müüb teisele väärtpaberi kokkulepitud hinnaga ja mis hõlmab kohustust osta väärtpaber hilisemal kuupäeval muu kokkulepitud hinnaga tagasi, ega tuletislepingut, milles on kokku lepitud müüa väärtpaberid kokkulepitud hinnaga hilisemal kuupäeval. Määratlus ei peaks samuti hõlmama väärtpaberite üleandmist väärtpaberite laenuks andmise lepingu alusel.
- (18) Aktsiate või riigi võlakohustuse katteta lühikeseks müük võib mõnikord suurendada arvelduse ebaõnnestumise ja volatiilsuse riski. Selliste riskide piiramiseks on asjakohane kehtestada nende instrumentide katteta lühikeseks müügi suhtes proportsionaalsed piirangud. Üksikasjalikud piirangud peaksid võtma arvesse erinevaid eeskirju, millega praegu kattega lühikeseks müüki reguleeritakse. Siia alla kuuluvad eraldi repoleping, mille alusel ostab väärtpaberi lühikeseks müünud isik samaväärse väärtpaberi lühikeseks müügi tehingu arveldamiseks kokkulepitud tähtpäeval tagasi, ja tagatiskokkulepped, mille puhul saab tagatisesaja väärtpaberit kasutada lühikeseks müügi tehingu arveldamiseks. Muud näited on äriühingu poolt õiguste pakkumine senistele aktsionäridele, laenu andmise fondid ja nt kauplemiskoha, kliirimissüsteemi või keskpanga pakutavad repolepingu instrumentid.
- (19) Aktsiate katteta lühikeseks müügi korral on vajalik, et füüsilisel või juriidilisel isikul on kolmanda isikuga sõlmitud kokkulepe, mille raames kõnealune kolmas isik on kinnitanud, et aktsia on kättesaadav ja et tal on võimalik aktsiat ettenähtud tähtpäeval arvelduseks kasutada. Selline kinnitus peaks põhinema kolmanda isiku võetavatel meetmetel, tänu millele on füüsilisel või juriidilisel isikul õigustatud ootus, et arvelduse saab ettenähtud tähtpäeval teostada. Sellega on hõlmatud kolmanda isiku poolt aktsiate eraldamine laenuks või ostmiseks, et arveldust oleks võimalik ettenähtud tähtpäeval teostada. Lühikeseks müügi puhul, mis tuleb samal päeval aktsiate ostmisega katta, hõlmab see kolmanda isiku kinnitust selle kohta, et tema arvates on aktsiaid lihtne laenuks võtta või osta. Kui Väärtpaberiturujärelevalve määrab, milliseid meetmeid on vaja sellise õigustatud ootuse tekkeks, et arveldust on võimalik teostada ettenähtud tähtpäeval, peaks ta arvesse võtma aktsiate likviidsust, ning eelkõige käibemahte ja seda, kui lihtne on aktsiaid minimaalse turumõju juures osta, müüa ja laenuks võtta.
- (20) Riigi võlakohustuse katteta lühikeseks müügi korral võib tekkida õigustatud ootus, et arvelduse saab ettenähtud tähtpäeval teostada, näiteks asjaolu tõttu, et lühikeseks müük kaetakse riigi võlakohustuse ostmisega samal päeval.
- (21) Riigi krediidiriski vahetustehingud peaksid põhinema kindlustushuvi põhimõttel, kuid seejuures tuleks arvestada ka seda, et riigi kui emitendi suhtes võib esineda ka muu huvi kui võlakirja omandiõigus. Selline huvi hõlmab riigi kui emitendi kohustuste täitmata jätmise riski maandamist juhul, kui füüsilisel või juriidilisel isikul on kõnealuse emitendi riigi võlakohustuses pikk positsioon, ja riigi võlakohustuse väärtuse languse riski maandamist juhul, kui füüsilisel või juriidilisel isikul on vara või kohustusi, mis on seotud avaliku või erasektori üksustega asjaomasel liikmesriigis ja mille väärtus on korrelatsioonis riigi võlakohustuse väärtusega. Sellise

⁽¹⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

vara hulka peaksid kuuluma finantslepingud, varade või finantskohustuste portfelli, intressimäära- või valuutavahetustehingud, millega seoses kasutatakse riigi võlakohustuse krediidiriski vahetustehingut vastaspoole riski haldamise vahendina finants- ja väliskaubanduslepingutest tuleva riskipositsiooni maandamiseks. Riigi võlakohustusega seotud riskipositsioonide maandamiseks kasutatud positsioone ega positsioonide portfelli ei tohiks pidada riigi võlakohustuse krediidiriski vahetustehinguga seotud katmata positsiooniks. See hõlmab mis tahes keskvalituse, piirkondliku või kohaliku omavalitsuse või muu avaliku sektori üksuse suhtes võetud riskipositsioone ja nimetatud asutuste tagatisega kaetud mis tahes riskipositsiooni. See peaks hõlmama ka asjaomases liikmesriigis asutatud erasektori üksuste suhtes võetud riskipositsioone. Siinkohal tuleks arvesse võtta kõiki riskipositsioone, sh laenud, vastaspoole krediidirisk (sh potentsiaalsed riskile avatud positsioonid, juhul kui riskile avatud positsiooni võtmiseks on vaja regulatiivset kapitali), nõuded ja tagatised. See peaks hõlmama ka mis tahes nimetatud üksuste suhtes võetud kaudseid riskile avatud positsioone, mis on võetud muu hulgas indeksite, fondide või eriotstarbelise rahastamisvahendi riskile avatud positsioonide kaudu.

- (22) Et riigi krediidiriski vahetustehingu tegemine ilma riigi võlakohustuse väärtuse languse riskile avatud positsiooni võtmata võiks riigi võlakohustuste turgude stabiilsust vähendada, peaks füüsilistel ja juriidilistel isikutel selliste krediidiriski vahetustehingute katmata positsioonide võtmine keelatud olema. Kui aga ilmneb kõige esimene märk selle kohta, et riigi võlakohustuste turg ei toimi tõrgeteta, peaks pädeval asutusel olema võimalik selline piirang ajutiselt peatada. Pädev asutus peaks piirangu peatamisel tuginema objektiivsetele põhjendustele, milleni on jõutud teatavate käesolevas määruses sätestatud näitajate analüüsi järel. Pädevatel asutustel peaks samuti olema võimalik muid näitajaid kasutada.
- (23) Samuti on asjakohane kehtestada keskele vastaspoolele sisseostukorda ja karistusi käsitlevad nõuded, mida kohaldatakse aktsiatega tehtavate tehingute arvelduse ebaõnnestumise korral. Sisseostukord ja arvelduse hilinemist käsitlevad nõuded peaksid olema arveldusdistipliini tagavad baasnõuded. Sisseostu ja karistusi käsitlevad nõuded peaksid olema piisavalt paindlikud, et keskne vastaspool, kes vastutab selle eest, et vastav kord on kehtestatud, saab tugineda muule turuosalisele, et

operatiivselt sooritada sisseost või määrata trahv. Finants-turgude nõuetekohase toimimise tagamiseks on aga arveldusdistipliini laiemaid aspekte vaja käsitleda horisontaalses õigusakti ettepanekus.

- (24) Riigi võlakohustuste ja riigi krediidiriski vahetustehingutega seotud meetmed, sealhulgas suurem läbipaistvus ja katteta lühikeseks müügi piirangud, peaksid olema proportsionaalsed, piiramata samas likviidsust riigivõlakirjade turul ja riigivõlakirjade tagasiostu turul.
- (25) Aktsiatega lubatakse üha enam kaubelda eri kauplemiskohtades liidus ja kolmandates riikides. Samas kaubeldakse paljude suurte kolmandas riigis asuvate äriühingute aktsiatega liidus asuvates kauplemiskohtades. Tõhususe eesmärgil on asjakohane teha väärtpaberite suhtes erand teatavatest teatamis- ja avalikustamisnõuetest, kui asjaomase väärtpaberi peamine kauplemiskoht asub kolmandas riigis.
- (26) Turutegemisel on likviidsuse tagamisel liidu turgudel oluline roll ja turutegijad peavad oma tegevuses võtma lühikesi positsioone. Nõuete kehtestamine sellise tegevuse suhtes võib rängalt pärssida nende likviidsust ja oluliselt vähendada liidu turgude tõhusust. Pealegi ei võta turutegijad tavaliselt märkimisväärseid lühikesi positsioone, välja arvatud väga lühikeseks ajaks. Seepärast on asjakohane teha turutegemisega seotud füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes erand nõuetest, mis võiksid pärssida nende võimalusi sellise funktsiooni täitmisel ja seega negatiivselt mõjutada liidu turgusid. Selleks et kõnealuseid nõudeid saaks kohaldada ka kolmandate riikide majandusüksuste suhtes, tuleb ette näha kolmanda riigi turgude samaväärsuse hindamise kord. Seda erandit tuleks kohaldada turutegemisega seotud eri toimingute suhtes, kuid mitte endale kuuluvate vahenditega kauplemise suhtes. Samuti on asjakohane kehtestada erand teatavate esmasturutehingute suhtes (nt riigi võlakohustuste ja stabiliseerimiskavadega seotud tehingud), kuna need on olulised turu tõhusa toimimise tagamiseks. Erandite kasutamisest tuleks teatada pädevatele asutustele ja kõnealustel asutustel peaks olema õigus keelata füüsilisel või juriidilisel isikul erandit kasutada, kui isik ei täida asjaomaseid kriteeriume. Samuti peaks pädevatel asutustel olema õigus nõuda füüsiliselt või juriidiliselt isikult teavet erandi kasutamise kohta.

- (27) Ebasoodsate suundumuste korral, mis võivad tõsiselt ohustada finantsstabiilsust või turu usaldust liikmesriigis või liidus, on pädevatel asutustel õigus sekkuda ja kehtestada täiendavad läbipaistvusnõuded või piirangud lühikeseks müügi tehingute, krediidiriski vahetustehingute või muude tehingute suhtes, et vältida finantsinstrumendi hinna korrapäratut langust. Sellised meetmed võivad osutada vajalikuks erinevate ebasoodsate sündmuste või suundumuste korral, sealhulgas mitte ainult majandussündmuste korral, vaid näiteks ka loodusõnnetuste või terroriaktide korral. Mõned ebasoodsad sündmused või suundumused, mille korral tuleb võtta meetmeid, võivad aset leida ainult ühes liikmesriigis ja neil ei pruugi olla piiriülest mõju. Need volitused peaksid olema piisavalt paindlikud, et pädevatel asutustel oleks võimalik tegutseda erinevate erakorraliste asjaolude tingimustes. Selliste meetmete võtmisel peaksid pädevad asutused nõuetekohaselt arvesse võtma proportsionaalsuse põhimõtet.
- (28) Et käesolevas määruses käsitletakse ainult lühikeseks müügile ja krediidiriski vahetustehingutele kehtestatavaid piiranguid, mille eesmärk on ära hoida finantsinstrumendi hinna korrapäratut langust, siis vajadust kehtestada muid piiranguid, nagu positsioonide piirmäärad või toodete piiramine, mille puhul võib tekkida tõsiseid probleeme investorite kaitsega, on komisjonil õigem käsitleda põhjalikumalt direktiivi 2004/39/EÜ läbivaatamisel.
- (29) Kuna pädevatel asutustel on tavaliselt parimad võimalused jälgida ebasoodsaid sündmusi või suundumusi ning teha esialgne otsus, kas need ohustavad tõsiselt finantsstabiilsust või turu usaldust ning kas selline olukord vajab lahendamist meetmete võtmisega, tuleks pädevate asutuste sellekohased õigused ning nende kasutamise tingimused ja menetlused võimalikult suures ulatuses ühtlustada.
- (30) Kui finantsinstrumendi hind kauplemiskohas märkimisväärselt langeb, peaks pädevatel asutustel olema võimalik kõnealuses kauplemiskohas oma jurisdiktsioonis asjaomase instrumendi lühikeseks müüki ajutiselt piirata või taotleda Väärtpaberiturujärelevalvel muudes jurisdiktsioonides asjaomase instrumendi lühikeseks müügi ajutist piiramist, et vajaduse korral viivitamata sekkuda lühikeseks ajaks, et peatada asjaomase instrumendi hinna korrapäratu langus. Pädev asutus peaks olema kohustatud teavitama ka Väärtpaberiturujärelevalvet niisugusest otsusest, et Väärtpaberiturujärelevalve saaks viivitamata teavitada muude selliste liikmesriikide pädevaid asutusi, mille kauplemiskohtades kaubeldakse sama instrumendiga, koordineerida meetmete võtmist kõnealuste muude liikmesriikide poolt ja vajaduse korral aidata neil kokkuleppele jõuda või teha ise otsus vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19.
- (31) Kui ebasoodsad sündmused või suundumused mõjutavad mitut liikmesriiki või neil on muu piiriülene mõju, näiteks kui finantsinstrumendiga on lubatud kaubelda mitme eri liikmesriigi eri kauplemiskohtades, on esmatähtis tagada tihe konsulteerimine ja koostöö pädevate asutuste vahel. Väärtpaberiturujärelevalvel peaks sellises olukorras olema peamise koordineerija roll ning ta peaks proovima tagada pädevate asutuste tegevuse sidusust. Väärtpaberiturujärelevalvel aitab seda ülesannet täita tema koosseis, kuhu kuuluvad pädevate asutuste esindajad. Lisaks peaks pädevatel asutustel olema õigus võtta meetmeid juhul, kui neil on huvi sekkuda.
- (32) Lisaks pädevate asutuste meetmete koordineerimisele peaks Väärtpaberiturujärelevalve tagama, et pädevad asutused võtavad meetmeid ainult sel juhul, kui see on vajalik ja proportsionaalne. Väärtpaberiturujärelevalvel peaks olema võimalik esitada pädevatele asutustele arvamusi sekkumisõiguse kasutamise kohta.
- (33) Kuigi pädevatel asutustel on tavaliselt parimad võimalused jälgida ebasoodsaid sündmusi või suundumusi ning viivitamata neile reageerida, peaks ka Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus võtta meetmeid juhul, kui lühikeseks müügi või muud sellega seotud tehingud ohustavad finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust või liidu finantssüsteemi või selle osa stabiilsust ning sellel on piiriülene mõju ja pädevad asutused ei ole ohu kõrvaldamiseks võtnud piisavaid meetmeid. Väärtpaberiturujärelevalve peaks võimaluse korral konsulteerima Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga (ESRB), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1092/2010 (finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta),⁽¹⁾ ja teiste asjakohaste asutustega, kui meetmete mõju võib ulatuda finantsturgudelt kaugemale, mis võiks kõne alla tulla kaupade tule-tisväärtpaberite puhul, mida kasutatakse füüsiliste positsioonide riskide maandamiseks.
- (34) Väärtpaberiturujärelevalve käesoleva määruse kohast õigust piirata erakorralistel asjaoludel lühikeseks müüki ja muid sellega seotud toiminguid rakendatakse kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 9 lõikega 5. Väärtpaberiturujärelevalve õigust tegutseda erakorralistel asjaoludel rakendatakse ilma, et see piiraks määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 18 kohast Väärtpaberiturujärelevalve õigust võtta meetmeid eriolukorras. Eelkõige peaks Väärtpaberiturujärelevalvel olema võimalik võtta vastu konkreetseid otsuseid, millega nõutakse pädevatel asutustelt meetmete võtmist või konkreetseid otsuseid, mis esitatakse finantsturu osalistele vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 18.

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1.

- (35) Käesoleva määruse viited määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 18 ja 38 on deklaratiivsed. Neid artikleid kohaldatakse isegi ilma vastava viiteta.
- (36) Pädevate asutuste ja Väärtpaberiturujärelevalve sekkumisõigused lühikeseks müügi, krediidiriski vahetustehingute ja muude tehingute piiramiseks peaksid olema pelgalt ajutist laadi ja neid tuleks kohaldada ainult nii kaua ja sel määral, kui on vajalik ohu kõrvaldamiseks.
- (37) Kuna krediidiriski vahetustehingute kasutamisest võivad tuleneda teatavad riskid, peaksid pädevad asutused selliseid tehinguid tähelepanelikult jälgima. Eelkõige peaks pädevatel asutustel olema erandjuhtudel õigus nõuda selliseid tehinguid tegevatest füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt teavet kõnealuste tehingute eesmärgi kohta.
- (38) Väärtpaberiturujärelevalvele tuleks anda õigus uurida lühikeseks müügi või krediidiriski vahetustehingute kasutamisega seotud konkreetset küsimust või tava, et hinnata, kas kõnealune küsimus või tava võib ohustada finantsstabiilsust või turu usaldust. Väärtpaberiturujärelevalve peaks pärast uurimist avaldama uurimistulemuste kohta aruande.
- (39) Kuna mõned käesoleva määruse sätted laienevad kolmandates riikides asuvatele füüsilistele või juriidilistele isikutele või kolmandates riikides aset leidvale tegevusele, on vaja, et pädevad asutused ja kolmanda riigi järelevalveasutused teeksid teatavatel juhtudel koostööd. Seepärast peaksid pädevad asutused leppima kolmandate riikide järelevalveasutustega kokku koostöökorras. Väärtpaberiturujärelevalve peaks koordineerima koostöökorra väljatöötamist ja kolmandatest riikidest saadud teabe vahetamist pädevate asutuste vahel.
- (40) Käesolev määrus järgib Euroopa Liidu toimimise lepingus (edaspidi „ELi toimimise leping”) ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi ja põhimõtteid, eelkõige ELi toimimise lepingu artiklis 16 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 8 sätestatud õigust isikuandmete kaitsele. Finantsstabiilsuse ja investorite kaitse seisukohast on oluline tagada märkimisväärsete lühikeste netopositsioonide läbipaistvus, sealhulgas teatavat künnist ületavate positsioonide avalikustamine vastavalt käesolevale määrusele. Selline läbipaistvus võimaldab reguleerivatel asutustel jälgida lühikeseks müügi kasutamist seoses turu kuritarvitamise strateegiatega ja lühikeseks müügi mõju turu nõuetekohasele toimimisele. Lisaks aitaks selline läbipaistvus vähendada teabe asümmeetriat ja tagada, et kõiki turuosalisi teavitatakse piisavalt sellest, mil määral lühikeseks müük mõjutab hindu. Igasugune teabevahetus ja teabe edastamine pädevate asutuste vahel peaks olema kooskõlas isikuandmete edastamise eeskirjadega, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ning selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾. Igasugune teabevahetus või teabe edastamine Väärtpaberiturujärelevalve poolt peaks olema kooskõlas isikuandmete edastamise eeskirjadega, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽²⁾ ja mida tuleks täielikult kohaldada käesoleva määruse kohasel isikuandmete töötlemisel.
- (41) Liikmesriigid peaksid finantsteenuste sektoris sanktsioonide tõhustamist käsitlevas komisjoni teatises ja selle teatise järelna vastu võetud liidu õigusaktides sätestatud põhimõtteid arvesse võttes kehtestama eeskirjad karistuste ning haldusõiguslike meetmete kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ja tagama nende rakendamise. Sellised karistused ja haldusõiguslikud meetmed peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Need peaksid põhinema Väärtpaberiturujärelevalve kehtestatud suunistel ning edendama finantssektoris kohaldatavate karistusrežiimide ühtlustamist ja valdkondadevahelist sidusust.
- (42) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes ⁽³⁾. Komisjon peaks Euroopa Parlamenti kursis hoidma otsustega, millega määratakse kindlaks, kas kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik on nimetatud määrusega samaväärne.
- (43) Komisjonile tuleks delegeerida õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et täpsustada lühikeste positsioonide arvutamise üksikasjad, ning see, millal füüsilisel või juriidilisel isikul on krediidiriski vahetustehingu katmata positsioon, täpsustada teatamis- ja avalikustamiskünnised, samuti kriteeriumid ja tegurid, mille puhul määrata kindlaks, kas ebasoodne sündmus või suundumus tõsiselt ohustab finantsstabiilsust või turu usaldust liikmesriigis või liidus. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ning

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

vajaduse korral asjaomaste institutsioonide, asutuste ja ametite ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(44) Komisjon peaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitama aruande, milles hinnatakse kehtestatud teatamis- ja avalikustamiskünnise asjakohasust ning lühikeste netopositsioonide läbipaistvuse tarvis kehtestatud piirangute ja nõuete toimimist ning analüüsitakse seda, kas lühikeseks müügi või krediidiriski vahetustehingute suhtes tuleks kehtestada muid piiranguid või tingimusi.

(45) Kuna liikmesriikidel ei ole võimalik käesoleva määruse eesmärke piisaval määral täita – isegi kui pädevatel asutustel on turusuundumuste jälgimiseks paremad võimalused ja rohkem teadmisi –, sest lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingutega seotud probleemide üldist mõju saab igakülgset käsitleda ainult liidu tasandil, ja kuna seetõttu saab käesoleva määruse eesmärke paremini saavutada liidu tasandil, võib liit kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega meetmeid võtta. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik seatud eesmärkide saavutamiseks.

(46) Kuna mõni liikmesriik on juba kehtestanud lühikeseks müügi suhtes piirangud ja kuna käesolev määrus näeb ette delegeeritud õigusaktide ja siduvate tehniliste standardite vastuvõtmise enne, kui seda on võimalik mõistlikult kohaldada, tuleb üleminekuks ette näha piisavalt aega. Kuna on oluline, et peamised mitteolulised elemendid, mis võimaldaksid turuosalistel täita käesoleva määruse sätteid ning pädevatel asutustel määrust rakendada, täpsustataks enne 1. novembril 2012, on komisjonile samuti vajalik anda vahendid võtmaks vastu tehnilised standardid ja delegeeritud aktid enne seda kuupäeva,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmisele:

a) artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud finantsinstrumentid, millega on lubatud kaubelda liidus asuvates kauplemiskohtades, sealhulgas samad instrumentid, kui nendega kaubeldakse väljaspool kauplemiskohta;

b) direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentid, mis on seotud punktis a osutatud finantsinstrumentiga või sellise finantsinstrumenti emitendiga, sealhulgas needsamad tuletisinstrumentid, kui nendega kaubeldakse väljaspool kauplemiskohta;

c) liikmesriigi või liidu emiteeritud võlainstrumentid ja direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentid, mis on seotud liikmesriigi või liidu emiteeritud võlainstrumentidega või nendest tuletatud.

2. Artikleid 18, 20 ja 23–30 kohaldatakse kõigi finantsinstrumentide suhtes artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud tähenduses.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „finantsinstrument” – direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jaos loetletud instrumentid;

b) „lühikeseks müük” – aktsiate või võlainstrumentide puhul sellise aktsia või võlainstrumenti mis tahes müük, mida müüja müügilepingu sõlmimise ajal ei oma, sealhulgas selline müük, mille puhul müüja on müügilepingu sõlmimise ajal laenanud aktsia või võlainstrumenti või leppinud kokku seda teha, kohustudes selle üle andma arveldamise tähtpäeval, hõlmamata

i) kummagi poole sooritatavat müüki sellise repolepingu raames, mille kohaselt üks pool on nõustunud müüma teisele poolele väärtpaberi kokkulepitud hinnaga ja teine pool on võtnud kohustuse müüa väärtpaber hilisemal kuupäeval muu kokkulepitud hinnaga tagasi,

ii) väärtpaberi üleandmist väärtpaberi laenuks andmise lepingu raames ega

iii) futuurlepingu või muu tuletislepingu sõlmimist, kui selles lepatakse kokku müüa väärtpaberid kokkulepitud hinnaga hilisemal kuupäeval;

c) „krediidiriski vahetustehing” – tuletisleping, mille kohaselt maksab üks pool teisele tasu vastusooritusena makse või muu hüvitise eest, mis kuulub tasumisele aluseks oleva üksusega seotud krediidisündmuse toimumise ja tuletislepinguga seotud mis tahes muu lepingulise kohustuse täitmata jätmise korral, millel on samalaadne majanduslik mõju;

d) „riik kui emitent” – võlainstrumentide emitent, kelleks on

i) Euroopa Liit (edaspidi „liit”);

- ii) liikmesriik, sealhulgas liikmesriigi mis tahes valitsusasutus, amet või eriotstarbeline rahastamisvahend;
- iii) liitriigist liikmesriigi puhul liitriigi liige;
- iv) mitme liikmesriigi eriotstarbeline rahastamisvahend;
- v) rahvusvaheline finantseerimisasutus, mille on asutanud vähemalt kaks liikmesriiki ja mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad ulatuslikud finantsprobleemid;
- vi) Euroopa Investeerimispank;
- e) „riigi krediidiriski vahetustehing” – selline krediidiriski vahetustehing, mille puhul tehakse või makstakse muu hüvitus riigi kui emitendiga seotud krediidisündmuse või kohustuste täitmata jätmise korral;
- f) „riigi võlakohustus” – riigi kui emitendi emiteeritud võlainstrument;
- g) „riigi emiteeritud võlakohustus” – riigi kõik võlakohustused kokku, mille riik kui emitent on emiteerinud ja mida ei ole lunastatud;
- h) „emiteeritud aktsiakapital” äriühingu puhul – kõik äriühingu emiteeritud liht- ja eelisaktsiad, välja arvatud vahetusvõlakirjad;
- i) „päritoluliikmesriik” –
- i) investeerimisühingu puhul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 1 tähenduses või reguleeritud turu puhul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses päritoluliikmesriik direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 20 tähenduses;
- ii) krediidasutuste puhul päritoluliikmesriik Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ (krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta) ⁽¹⁾ artikli 4 punkti 7 tähenduses;
- iii) juriidilise isiku puhul, kellele ei ole osutatud alapunktis i või ii, liikmesriik, kus on tema registreeritud asukoht, või kui tal puudub registreeritud asukoht, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;
- iv) füüsilise isiku puhul liikmesriik, kus asub isiku peakontor või kui peakontor puudub, siis liikmesriik, kus on isiku peamine elukoht;
- j) „asjaomane pädev asutus” –
- i) seoses liikmesriigi võlakohustuse, või liitriigist liikmesriigi puhul selle liitriigi liikme võlakohustusega, või liikmesriigi või liitriigiga seotud krediidiriski vahetustehingu puhul vastava liikmesriigi pädev asutus;
- ii) liidu võlakohustuse või liidu krediidiriski vahetustehingu puhul selle jurisdiktsiooni pädev asutus, kus võlakohustuse emiteerinud üksus asub;
- iii) eriotstarbelise rahastamisvahendi kaudu tegutseva mitme liikmesriigi võlakohustuse või sellise eriotstarbelise rahastamisvahendiga seotud krediidiriski vahetustehingu puhul selle jurisdiktsiooni pädev asutus, kus kõnealune eriotstarbeline rahastamisvahend on asutatud;
- iv) sellise rahvusvahelise finantseerimisasutuse võlakohustuse puhul, mille on asutanud vähemalt kaks liikmesriiki ja mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad ulatuslikud finantsprobleemid, selle jurisdiktsiooni pädev asutus, kus rahvusvaheline finantseerimisasutus on asutatud;
- v) muude kui alapunktides i–iv osutatud finantsinstrumentide puhul kõnealuse finantsinstrumenti jaoks komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006 ⁽²⁾ artikli 2 punktis 7 määratletud ja vastavalt nimetatud määruse III peatükile kindlaks määratud pädev asutus;
- vi) alapunktidega i–v hõlmatud finantsinstrumentide puhul selle liikmesriigi pädev asutus, kus finantsinstrumentidega lubati esimest korda kauplemiskohas kaubelda;
- vii) Euroopa Investeerimispanka emiteeritud võlainstrumentide puhul selle liikmesriigi pädev asutus, kus on Euroopa Investeerimispanka asukoht;
- iii) juriidilise isiku puhul, kellele ei ole osutatud alapunktis i või ii, liikmesriik, kus on tema registreeritud asukoht,

⁽¹⁾ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1287/2006, 10. august 2006, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investeerimisühingute registripidamise kohustuse, tehinguaruandluse, turu läbipaistvuse, finantsinstrumentide kauplemisele lubamise ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega (ELT L 241, 2.9.2006, lk 1).

k) „turutegemine” – sellise investeerimisühingu, krediidiasutuse, kolmanda riigi üksuse või direktiivi 2004/39/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis 1 osutatud ühingu tegevus, kes on kauplemiskoha liige või sellise kolmanda riigi turu liige, mille õigus- ja järelevalveraamistik on komisjoni poolt artikli 17 lõike 2 alusel tunnustatud samaväärseks, eeldusel et ta tegutseb kas kauplemiskohas või väljaspool seda kaubeldava finantsinstrumendi lepingupoolena ja teeb seda ühel järgmistest viisidest:

- i) avaldades kindlaid ja samaaegseid kahepoolseid võrreldavas mahus ja konkurentsivõimelise hinnaga noteeringuid, tagades sel moel korrapäraselt ja pidevalt turu likviidsuse;
 - ii) oma tavapärase äritegevuse osana, täites klientide antud korraldusi või kaubeldes klientide antud ostu- ja müügikorralduste kohaselt;
 - iii) maandades positsioone, mis tekivad alapunktide i ja ii kohastest tegevustest;
- l) „kauplemiskoht” – reguleeritud turg direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses või mitmepoolne kauplemissüsteem direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 15 tähenduses;
- m) „peamine kauplemiskoht” – aktsiate puhul kauplemiskoht, kus kõnealuse aktsiaga kauplemise käive on kõige suurem;
- n) „volitatud esmasvahendaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes on sõlminud riigi kui emitendiga lepingu või keda on riigi kui emitendi poolt või tema nimel ametlikult esmasvahendajana tunnustatud ja kes nimetatud lepingule või tunnustusele vastavalt kohustub lepingupoolena tegema nimetatud emitendi emiteeritud võlainstrumentidega seotud tehinguid esmas- ja järelturul;
- o) „keskne vastaspool” – ühel või mitmel finantsturul kaubeldavate lepingute poolte vahel tegutsev juriidiline isik, kes on iga müüja suhtes ostja ja iga ostja suhtes müüja ning kes vastutab kliirimissüsteemi toimimise eest;
- p) „kauplemispäev” – määruse (EÜ) nr 1287/2006 artiklis 4 osutatud kauplemispäev;
- q) „käive” – aktsiate puhul käive määruse (EÜ) nr 1287/2006 artikli 2 punkti 9 tähenduses.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, mis täpsustavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud määratlusi, määraes eelkõige kindlaks, millal

käsitada füüsilist või juriidilist isikut finantsinstrumentide omanikuna lõike 1 punkti b kohase lühikeseks müügi tähenduses.

Artikkel 3

Lühikesed ja pikad positsioonid

1. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleneb lühike positsioon emiteeritud aktsiakapitalis või riigi emiteeritud võlakohustustes

- a) äriühingu emiteeritud aktsiate või riigi kui emitendi emiteeritud võlainstrumenti lühikeseks müümisest või
- b) sellise tehingu tegemisest, millega luuakse muu kui punktis a osutatud finantsinstrument või mis on sellise finantsinstrumendiga seotud, ja mille tulemus või üks tulemustest on võimaldada tehingut tegeval füüsilisel või juriidilisel isikul saada rahalist kasu juhul, kui aktsia või võlainstrumenti hind või väärtus langeb.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleneb pikk positsioon emiteeritud aktsiakapitalis või riigi emiteeritud võlakohustustes

- a) äriühingu emiteeritud aktsia või riigi kui emitendi emiteeritud võlainstrumenti omamisest või
- b) sellise tehingu tegemisest, millega luuakse muu kui punktis a osutatud finantsinstrument või mis on sellise finantsinstrumendiga seotud, ja mille tulemus või üks tulemustest on võimaldada asjaomasel tehingut sõlmival füüsilisel või juriidilisel isikul saada rahalist kasu juhul, kui aktsia või võlainstrumenti hind või väärtus tõuseb.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel arvutab füüsiline või juriidiline isik, tegutsedes mõistlikult, tema kaudses valduses oleva mis tahes lühikese või pika positsiooni (sealhulgas indeksi, väärtpaperite korvi või mis tahes osaluse kaudu mis tahes börsil kaubeldavas fondis või samalaadses üksuses), arvestades asjaomase indeksi või väärtpaperite korvi koosseisu või mis tahes börsil kaubeldavas fondis või samalaadses üksuses hoitavate osaluste koosseisu kohta avalikult kättesaadavat teavet. Sellise lühikese või pika positsiooni arvutamisel ei tohi üheltki isikult nõuda, et ta hangiks mis tahes isikult vastava koosseisu kohta reaaliajalist teavet.

Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel võetakse riigi võlakohustuses lühikese või pika positsiooni arvutamisel arvesse kõiki riigi krediidiriski vahetustehinguid, mis on seotud riigi kui emitendiga.

4. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab lühike netopositsioon äriühingu emiteeritud aktsiakapitalis positsiooni, mille arvutamiseks arvatakse maha mis tahes pikk positsioon, mis füüsilisel või juriidilisel isikul on asjaomase äriühingu emiteeritud aktsiakapitalis, mis tahes lühikesest positsioonist, mis füüsilisel või juriidilisel isikul on kõnealus aktsiakapitalis.

5. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab lühike netopositsioon riigi emiteeritud võlakohustustes positsiooni, mille arvutamiseks arvatakse maha mis tahes pikk positsioon, mis füüsilisel või juriidilisel isikul on riigi kui emitendi emiteeritud riigi võlakohustustes, ja mis tahes pikk positsioon asjaomase riigi kui emitendi võlainstrumentis, mille väärtus on tugevas korrelatsioonis asjaomase riigi võlakohustuse väärtusega, mis tahes lühikesest positsioonist, mis füüsilisel või juriidilisel isikul on sama riigi võlakohustustes.

6. Lõigete 1–5 kohaldamisel arvutatakse riigi võlakohustus eraldi iga konkreetse riigi kui emitendi kohta isegi juhul, kui eri üksused emiteerivad riigi võlakohustusi riigi kui emitendi nimel.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse

- a) millistel juhtudel loetakse, et füüsiline või juriidiline isik omab aktsiat või võlainstrumenti lõike 2 tähenduses;
- b) millistel juhtudel on füüsilisel või juriidilisel isikul lühike netopositsioon lõigete 4 ja 5 tähenduses ning sellise positsiooni arvutamise meetod;
- c) lõigete 3, 4 ja 5 kohaldamiseks positsiooni arvutamise meetod, kui konsolideerimisgrupi eri üksustel on pikad või lühikesed positsioonid või kui fondivalitseja valitseb eri фонде.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel võetakse arvutamismeetodi puhul eelkõige arvesse seda, kas konkreetse emitendi suhtes järgitakse ühe ja sama fondivalitseja poolt valitsetavate eri fondide kaudu eri investeerimisstrateegiaid, kas konkreetse emitendi suhtes järgitakse rohkem kui ühe fondi kaudu sama investeerimisstrateegiat ning kas ühes ja samas üksuses hallatakse diskretsiooni alusel rohkem kui ühte portfelli, järgides konkreetse emitendi suhtes sama investeerimisstrateegiat.

Artikkel 4

Riigi krediidiriski vahetustehingus omatav katmata positsioon

1. Käesoleva määruse kohaldamisel on füüsilisel või juriidilisel isikul katmata positsioon riigi krediidiriski vahetustehingus, kui riigi krediidiriski vahetustehingut ei kasutata selleks, et maandada

a) emitendi kohustuste täitmata jätmise riski, kui füüsilisel või juriidilisel isikul on pikk positsioon kõnealus emitendi riigi võlakohustuses, millega on seotud vastav riigi krediidiriski vahetustehing, või

b) riigi võlakohustuse väärtuse languse riski, kui füüsilisel või juriidilisel isikul on vara või kohustus, sealhulgas (kuid mitte ainult) finantslepingud, varade või finantskohustuste portfelli, mille väärtus on korrelatsioonis riigi võlakohustuse väärtusega.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli lõike 1 kohaldamiseks, millega täpsustatakse:

- a) millistel juhtudel loetakse, et riigi krediidiriski vahetustehingut kasutatakse kohustuste täitmata jätmise riski või riigi võlakohustuse väärtuse vähenemise riski maandamiseks, ja meetod riigi krediidiriski vahetustehingut katmata positsiooni arvutamiseks;
- b) positsioonide arvutamise meetod, kui konsolideerimisgrupi eri üksustel on pikad või lühikesed positsioonid või kui fondivalitseja valitseb eri фонде.

II PEATÜKK

LÜHIKESE NETOPOSITSIOONI LÄBIPAISTVUS

Artikkel 5

Pädevate asutuste teavitamine aktsiates omatavast märkimisväärsest lühikesest netopositsioonist

1. Füüsiline või juriidiline isik, kellel on lühike netopositsioon sellise äriühingu emiteeritud aktsiakapitalis, mille aktsiaga on lubatud kaubelda kauplemisskohas, teatab vastavalt artiklile 9 asjaomastele pädevatele asutustele sellest, kui positsioon ületab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud asjakohase teatamiskünnise või langeb alla selle.

2. Asjakohane teatamiskünnis on 0,2 % asjaomase äriühingu emiteeritud aktsiakapitalist ja iga järgnev kõnealust künnist ületav 0,1 % vahemik.

3. Võttes arvesse suundumusi finantsturgudel, võib Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Väärtpaberiturujärelevalve”) esitada komisjonile arvamuse lõikes 2 osutatud künniste kohandamise kohta.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud künniseid, võttes arvesse suundumusi finants-turgudel.

Artikkel 6

Aktsiates omatava märkimisväärse lühikese netopositsiooni avalikustamine

1. Füüsiline või juriidiline isik, kellel on lühike netopositsioon sellise äriühingu emiteeritud aktsiakapitalis, mille aktsiaga on lubatud kaubelda kauplemiskohas, avalikustab vastavalt artiklile 9 selle positsiooni üksikasjad, kui positsioon ületab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud asjakohase avalikustamiskünnise või langeb alla selle.

2. Asjakohane avalikustamiskünnis on 0,5 % asjaomase äriühingu emiteeritud aktsiakapitalist ja iga järgmine kõnealust künnist ületav 0,1 % vahemik.

3. Võttes arvesse suundumusi finants-turgudel, võib Väärtpaberiturujärelevalve esitada komisjonile arvamuse lõikes 2 osutatud künniste kohandamise kohta.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud künniseid, võttes arvesse suundumusi finants-turgudel.

5. Käesolev artikkel ei mõjuta õigus- ega haldusnorme, mis on vastu võetud seoses ülevõtmispakkumistega, ühinemistehingutega ja muude tehingutega, mis mõjutavad osalust äriühingus või kontrolli äriühingu üle, mille üle teostab järelevalvet järelevalveasutus, kelle liikmesriigid on määranud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/25/EÜ (ülevõtmispakkumiste kohta) ⁽¹⁾ artiklile 4, millega nõutakse lühikeste positsioonide avaldamist sellisel viisil, mis läheb kaugemale käesolevas artiklis kehtestatud nõuetest.

Artikkel 7

Pädevate asutuste teavitamine riigi võlakohustustes omatavast märkimisväärsest lühikesest netopositsioonist

1. Füüsiline või juriidiline isik, kellel on riigi emiteeritud võlakohustustes lühike netopositsioon, teatab asjaomasele pädevale asutusele kooskõlas artikliga 9, kui selline positsioon ületab asjaomase riigi kui emitendi puhul asjakohase teatamiskünnise või langeb alla selle.

2. Asjakohased teatamiskünnised hõlmavad algkünnist ja lisakünniseid iga riigi kui emitendi kohta, kusjuures kõnealused künnised määrab komisjon kindlaks vastavalt lõikele 3. Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil liikmesriigiti kehtivad teatamiskünnised.

⁽¹⁾ ELT L 142, 30.4.2004, lk 12.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud alg- ja lisakünnised.

Komisjon:

- a) tagab, et künniseid ei määrata sellisel tasemel, mille puhul tuleb teatada väga väikestest positsioonidest;
- b) võtab arvesse iga riigi kui emitendi emiteeritud lunastamata võlakohustuste koguväärtust ning turuosaliste selliste positsioonide keskmist suurust, mis on seotud kõnealuse riigi kui emitendi võlakohustusega, ja
- c) võtab arvesse iga riigivõlakirjade turu likviidsust.

Artikkel 8

Pädeva asutuse teavitamine katmata positsioonidest riigi krediidiriski vahetustehingutes

Kui pädev asutus peatab piirangute kohaldamise vastavalt artikli 14 lõikele 2, teavitab füüsiline või juriidiline isik, kellel on riigi krediidiriski vahetustehingus katmata positsioon, asjaomast pädevat asutust, kui selline positsioon asjaomase riigi kui emitendi puhul ületab vastavalt artiklile 7 asjakohase teatamiskünnise või langeb alla selle.

Artikkel 9

Teatamise ja avalikustamise meetod

1. Artikli 5, 6, 7 või 8 kohase teatamise või avalikustamise korral märgitakse positsiooni omava füüsilise või juriidilise isiku andmed, asjaomase positsiooni suurus, emitent, kelle suhtes on asjaomane positsioon võetud, ja kuupäev, millal asjaomane positsioon võeti, seda muudeti või see suleti.

Artiklite 5, 6, 7 ja 8 kohaldamisel säilitavad füüsilised ja juriidilised isikud, kes omavad märkimisväärseid lühikesi netopositsioone, viie aasta jooksul andmed brutopositsioonide kohta, millest tulenevad märkimisväärsed lühikesed netopositsioonid.

2. Lühike netopositsioon arvutatakse iga sellise kauplemispäeva lõpus südaööl, mil füüsiline või juriidiline isik omandab asjaomase positsiooni. Seda aega kohaldatakse kõigile tehingutele, olenemata nende tehingute tegemiseks kasutatud kauplemismeetoditest, sealhulgas automatiseerimata või automatiseeritud kauplemise kaudu teostatud tehingutele ja olenemata sellest, kas tehingud on teostatud tavapärasel kauplemisajal. Lühikesest netopositsioonist teatatakse või see avalikustatakse hiljemalt kell 15.30 järgmisel kauplemispäeval. Käesolevas lõikes nimetatud kellaagu arvestatakse vastavalt kellaajale selle asjaomase pädeva asutuse liikmesriigis, millele vastavast positsioonist tuleb teatada.

3. Asjaomase pädeva asutuse teavitamisel tagatakse teabe konfidentsiaalsus ning selles protsessis kasutatakse mehhanisme teate allika kindlakstegemiseks.

4. Artikli 6 kohasel avalikustamisel tagatakse kiire juurdepääs teabele, seejuures kedagi diskrimineerimata. See teave esitatakse kesksel veebisaidil, mida haldab või kontrollib asjaomane pädev asutus. Pädevad asutused teatavad selle veebisaidi aadressi Väärtpaberiturujärelevalvele, kes omakorda lisab oma veebisaidile lingid kõigile sellistele kesksetele veebisaitidele.

5. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaoline kohaldamine, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mis täpsustavad lõike 1 kohaselt esitatava teabe üksikasjad.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile delegeeritakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

6. Selleks et tagada lõike 4 rakendamise ühetaolised tingimused, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, mis täpsustavad teabe avalikustamise viisi.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 10

Teavitamis- ja avalikustamisnõuete kohaldamine

Artiklite 5, 6, 7 ja 8 kohaseid teatamis- ja avalikustamisnõudeid kohaldatakse kõigi füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, olenevata sellest, kas nende elu- või asukoht on liidus või kolmandas riigis.

Artikkel 11

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele esitatav teave

1. Pädevad asutused esitavad Väärtpaberiturujärelevalvele kord kvartalis kokkuvõtliku teabe emiteeritud aktsiakapitalis ning riigi emiteeritud võlakohustustes omatavate selliste lühikeste positsioonide ning riigi krediidiriski vahetustehingutes omatavate selliste katmata positsioonide kohta, mille puhul nad on pädevad asutused ja millega seoses esitatakse neile teavet vastavalt artiklitele 5, 7 ja 8.

2. Käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks võib Väärtpaberiturujärelevalve igal ajal nõuda asjaomaselt pädevalt asutuselt lisateavet emiteeritud aktsiakapitalis ning riigi emiteeritud võlakohustustes omatavate lühikeste netopositsioonide ning riigi krediidiriski vahetustehingutes omatavate katmata positsioonide kohta.

Pädev asutus esitab nõutud teabe Väärtpaberiturujärelevalvele hiljemalt seitsme kalendripäeva jooksul. Ebasoodsate sündmuste või suundumuste korral, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomasel liikmesriigis või mõnes muus liikmesriigis, esitab pädev asutus Väärtpaberiturujärelevalvele 24 tunni jooksul kogu kättesaadava teabe, tuginedes artiklite 5, 7 ja 8 kohastele teatamisnõuetele.

3. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaoline kohaldamine, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mis täpsustavad lõigete 1 ja 2 kohaselt esitatava teabe üksikasju.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile delegeeritakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

4. Selleks et tagada lõike 1 rakendamise ühetaolised tingimused, koostab Väärtpaberiturujärelevalve rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks lõigete 1 ja 2 kohaselt esitatava teabe vorm.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

III PEATÜKK

KATTETA LÜHIKESEKS MÜÜK

Artikkel 12

Aktsiate katteta lühikeseks müügi piirangud

1. Füüsiline või juriidiline isik võib sõlmida selliste aktsiate lühikeseks müügi tehingu, millega on lubatud kaubelda kauplemiskohas, ainult juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

a) füüsiline või juriidiline isik on aktsia laenanud või on astunud alternatiivseid samme, millel on sama õiguslik mõju;

b) füüsiline või juriidiline isik on sõlminud aktsiate laenuks võtmise lepingu või tal on lepingu- või asjaõiguse alusel vääramatult täitmisele pööratav õigus sama liiki vastava arvu väärtpaberite omandiõiguse saamiseks, tänu millele on võimalik arveldust selle tähtpäeval teostada;

c) füüsilisel või juriidilisel isikul on kolmanda isikuga sõlmitud kokkulepe, mille raames kõnealune kolmas isik kinnitab, et aktsiad on kättesaadavad ja et ta on võtnud meetmeid suhetes kolmandate isikutega, mille tulemusel tekib füüsilisel või juriidilisel isikul õigustatud ootus, et arvelduse saab selle tähtpäeval teostada.

2. Selleks et tagada lõike 1 rakendamiseks ühetaolised tingimused, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks sellist tüüpi lepingud, kokkulepped ja meetmed, millega nõuetekohaselt tagada aktsiate kättesaadavus arveldamise tähtpäeval. Otsustades, millised meetmed on vajalikud selleks, et tekiks õigustatud ootus, et arvelduse saab selle tähtpäeval teostada, võtab Väärtpaberiturujärelevalve muu hulgas arvesse päevisest kauplemist ja aktsiate likviidsust.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 13

Riigi võlakohustuse katteta lühikeseks müügi piirangud

1. Füüsiline või juriidiline isik võib sõlmida riigi võlakohustuse lühikeseks müügi tehingu ainult siis, kui üks järgmistest tingimustest on täidetud:

a) füüsiline või juriidiline isik on riigi võlakohustuse laenanud või on astunud alternatiivseid samme, millel on sama õiguslik mõju;

b) füüsiline või juriidiline isik on sõlminud riigi võlakohustuste laenuks võtmise lepingu või tal on lepingu- või asjaõiguse alusel vääramatult täitmisele pööratav õigus sama liiki vastava arvu väärtpaberite omandiõiguse saamiseks, tänu millele on võimalik arveldust selle tähtpäeval teostada;

c) füüsilisel või juriidilisel isikul on kolmanda isikuga sõlmitud kokkulepe, mille raames kõnealune kolmas isik kinnitab, et riigi võlakohustus on kättesaadav või tal on muul põhjusel tekkinud õigustatud ootus, et arvelduse saab selle tähtpäeval teostada.

2. Lõikes 1 osutatud piiranguid ei kohaldata, kui tehing on mõeldud emitendi sellises võlainstrumendis võetud pika

positsiooni katteks, mille hind sõltub suurel määral vastava riigi võlakohustuse hinnast.

3. Kui riigi võlakohustuse likviidsus langeb alla künnise, mis on kindlaks määratud vastavalt lõikes 4 osutatud metoodikale, võib asjaomane pädev asutus lõikes 1 osutatud piirangute kohaldamise ajutiselt peatada. Enne nende piirangute kohaldamise peatamist teavitab asjaomane pädev asutus sellest kavatsusest Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi.

Piirangute kohaldamine peatatakse algselt ajavahemikuks, mis ei ole pikem kui kuus kuud alates vastava teate avaldamisest asjaomase pädeva asutuse veebisaidil. Peatamise kestust võib pikendada kuni kuue kuu kaupa, juhul kui piirangute kohaldamise peatamise põhjendused jätkuvalt kehtivad. Kui peatamise kestust ei pikendata enne esialgse tähtaja möödumist või mis tahes järgneva pikendatud tähtaja möödumist, lõpeb see automaatselt.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab lõike 4 alusel 24 tunni jooksul alates asjaomase pädeva asutuse teatise saamisest arvamuse iga teatatud piirangute kohaldamise peatamise ja peatamise pikendamise kohta. Arvamus avaldatakse Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.

4. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusaktid, millega määratakse kindlaks parameetrid ja metoodika käesoleva artikli lõikes 3 osutatud likviidsuskünnise arvu- tamiseks seoses riigi emitteeritud võlakohustusega.

Need liikmesriikide jaoks mõeldud künnise arvutamise parameetrid ja meetodid kehtestatakse sellisel, et künnise ületamine tähendab märkimisväärset langust võrreldes asjaomase riigi võlakohustuse likviidsuse keskmise tasemega.

Künnis määratakse kindlaks selliste objektiivsete kriteeriumite alusel, mis on vastava riigi võlakohustuste turule omased, sealhulgas võttes arvesse iga riigi kui emitendi emitteeritud lunastamata võlakohustuste koguväärtust.

5. Selleks et tagada lõike 1 rakendamiseks ühetaolised tingimused, võib Väärtpaberiturujärelevalve välja töötada rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks selliste lepingute ja kokkulepete laad, millega nõuetekohaselt tagatakse riigi võlakohustuse kättesaadavus arveldamise tähtpäeval. Eelkõige võtab Väärtpaberiturujärelevalve arvesse vajadust säilitada turgede likviidsus, eriti riigivõlakirjade ja riigivõlakirjade tagasiostu turgudel.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

*Artikkel 14***Riigi krediidiriski vahetustehingutes omatavate katmata positsioonide piiramine**

1. Füüsiline või juriidiline isik võib sõlmida riigi krediidiriski vahetustehinguid ainult siis, kui tehingu tulemusel ei teki artiklis 4 osutatud riigi krediidiriski vahetustehingus katmata positsiooni.

2. Pädev asutus võib ajutiselt peatada lõikes 1 osutatud piirangute kohaldamise, kui tal on objektiivsed põhjused arvata, et tema riigi võlakohustuste turg ei toimi nõuetekohaselt ja et sellised piirangud võivad riigi krediidiriski vahetustehingute turule negatiivselt mõjuda, eelkõige suurendades riigi kui emitendi laenamist seotud kulusid või mõjutades riigi kui emitendi võimet emitteerida uusi võlakohustusi. Nimetatud põhjuste aluseks on järgmised näitajad:

- a) riigi võlakohustuste kõrge või tõusev intressimäär;
- b) riigi võlakohustuste intressimäära vahede suurenemine võrreldes teiste riikide kui emitentide emitteeritud võlakohustustega;
- c) riigi krediidiriski vahetustehingute riskipremia suurenemine võrreldes selle varasema kõveraga ja teiste riikide kui emitentidega;
- d) riigi võlakohustuste hinna algse tasakaalu taastumise õigeaegsus pärast suuremahulist tehingut;
- e) riigi võlakohustuste suurus, mis on kaubeldav.

Pädev asutus võib kasutada ka muid näitajaid kui esimese lõigu punktides a–e osutatud.

Enne käesoleva artikli alusel piirangute kohaldamise peatamist teavitab asjaomane pädev asutus Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi kavandatavast piirangute kohaldamise peatamisest ja põhjustest, millele ta tugineb.

Piirangute kohaldamine peatatakse algselt ajavahemikuks, mis ei ole pikem kui kaksteist kuud alates vastava teate avaldamisest asjaomase pädeva asutuse veebisaidil. Peatamise kestust võib pikendada kuni kuue kuu kaupa, juhul kui peatamise põhjendused jätkuvalt kehtivad. Kui peatamise kestust ei pikendata enne esialgse tähtaja möödumist või mis tahes järgneva pikendatud tähtaja möödumist, lõpeb see automaatselt.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab 24 tunni jooksul alates asjaomase pädeva asutuse teatise saamisest arvamuse piirangute kohaldamise kavandatud peatamise või peatamise pikendamise kohta, olenemata sellest, kas pädev asutus on otsustanud piirangute kohaldamise peatada esimese lõigu punktides a–e sätestatud näitajate või muude näitajate alusel. Kui piirangute

kohaldamise kavandatud peatamine või peatamise pikendamine põhineb teisel lõigul, peab arvamuse sisaldama ka hinnangut pädeva asutuse kasutatud näitajate kohta. Arvamuse avaldatakse Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.

*Artikkel 15***Sisseostukord**

1. Liikmesriigi keskne vastaspool, kes osutab aktsiate kliirimisteenust, tagab, et on kehtestatud protseduurid, mis on kooskõlas kõigi järgmiste nõuetega:

- a) kui füüsiline või juriidiline isik, kes müüb aktsiaid, ei suuda aktsiaid üle anda nelja tööpäeva jooksul arveldamise tähtpäevast, käivitub automaatselt aktsiate sisseostu kord, et tagada aktsiate üleandmine arvelduse teostamiseks;
- b) kui üleantavate aktsiate sisseostmine ei ole võimalik, maksakse ostjale summa, mis põhineb üleantavate aktsiate väärtusel üleandmise tähtpäeval, kusjuures lisandub ostjale arvelduse ebaõnnestumisega tekitatud kahju summa, ning
- c) füüsiline või juriidiline isik, kes ei suuda tagada arveldamist, hüvitab kõik punktide a ja b kohaselt makstud summad.

2. Liikmesriigi keskne vastaspool, kes osutab aktsiate kliirimisteenust, tagab, et on kehtestatud kord, millega tagada, et juhul, kui aktsiaid müüv füüsiline või juriidiline isik ei suuda arveldamise tähtpäeval aktsiaid üle anda, peab isik tasuma iga viivitatud päeva eest trahvi.

Igapäevased maksed peavad olema piisavalt suured tagamaks, et neid saab käsitada hoiatavana füüsilistele või juriidilistele isikutele, kes ei suuda arveldamist tagada.

IV PEATÜKK

ERANDID*Artikkel 16***Erandid, mida kohaldatakse juhul, kui peamine kauplemiskoht on kolmandas riigis**

1. Artikleid 5, 6, 12 ja 15 ei kohaldata äriühingu aktsiate suhtes, millega on lubatud kaubelda liidus asuvas kauplemiskohas, kuid kõnealuste aktsiate peamine kauplemiskoht asub kolmandas riigis.

2. Asjaomane pädev asutus äriühingu aktsiate puhul, millega kaubeldakse liidus asuvas kauplemiskohas ja kolmandas riigis asuvas kauplemiskohas, määrab vähemalt iga kahe aasta järel kindlaks, kas kõnealuste aktsiate peamine kauplemiskoht asub kolmandas riigis.

Asjaomane pädev asutus teatab Väärtpaberiturujärelevalvele kõigist sellistest aktsiastest, mille puhul on tuvastatud, et peamine kauplemiskoht asub kolmandas riigis.

Väärtpaberiturujärelevalve avaldab iga kahe aasta järel selliste aktsiate nimekirja, mille peamine kauplemiskoht asub kolmandas riigis. Kõnealune nimekiri kehtib kaks aastat.

3. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaoline kohaldamine, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse käibe arvutamise meetod aktsia peamise kauplemiskoha kindlakstegemiseks.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile delegeeritakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

4. Selleks et tagada lõigete 1 ja 2 rakendamiseks ühetaolised tingimused, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks

- a) kuupäev, mil tuleb teha mis tahes arvutused aktsia peamise kauplemiskoha määramiseks, ja arvutamisel aluseks võetud ajavahemik;
- b) kuupäev, milleks asjaomane pädev asutus teatab Väärtpaberiturujärelevalvele aktsiastest, mille puhul peamine kauplemiskoht on kolmandas riigis;
- c) kuupäev, alates millest hakkab nimekiri kehtima pärast selle avaldamist Väärtpaberiturujärelevalve poolt.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 17

Turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes kohaldatavad erandid

1. Artikleid 5, 6, 7, 12, 13 ja 14 ei kohaldata turutegemisest tingitud tehingute suhtes.

2. Komisjon võib kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud menetlusega võtta vastu otsused, milles sätestatakse, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikuga on tagatud, et lõike 1 kohase erandi kohaldamisel vastab kõnealuses

kolmandas riigis tegevusloa saanud turg õiguslikult siduvatele nõuetele, mis on samaväärsed nõuetega, mis on sätestatud direktiivi 2004/39/EÜ III jaotises, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivis 2003/6/EÜ (siseriingitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta) ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiivis 2004/109/EÜ (läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele), ⁽²⁾ ja mille üle teostatakse kõnealuses kolmandas riigis tõhusat järelevalvet ning mille täitmine on seal tagatud.

Kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikku võib pidada samaväärseks, kui kõnealuse kolmanda riigi

- a) turgudel nõutakse tegevusluba, nende üle teostatakse pidevat järelevalvet ning õigusaktide täitmine turgudel on tagatud;
- b) turgudel on kehtestatud selged ja läbipaistvad eeskirjad väärtpaberite kauplemisele lubamise kohta, nii et väärtpaberitega on võimalik kaubelda õiglaselt, korrektselt ja tõhusalt ning et need on vabalt kaubeldavad;
- c) väärtpaberite emitentide suhtes kohaldatakse nõudeid, mille kohaselt tuleb korrapäraselt ja pidevalt esitada teavet, et tagada kõrgetasemeline investorite kaitse, ning
- d) turu läbipaistvus ja terviklikkus on tagatud, vältides turu kuritarvitamist siseriingitehingute ja turuga manipuleerimise teel.

3. Artikleid 7, 13 ja 14 ei kohaldata sellise füüsilise või juriidilise isiku tegevuse suhtes, kes olles riigi kui emitendiga sõlmitud kokkuleppe kohaselt volitatud esmasvahendaja, tegutseb finantsinstrumendi puhul lepingupoolena esmas- ja järelturul seoses riigi võlakohustustega seotud tehingute ja toimingutega.

4. Käesoleva määruse artikleid 5, 6, 12, 13 ja 14 ei kohaldata füüsilise või juriidilise isiku suhtes, kui isik sooritab väärtpaberi lühikeseks müügi või tal on lühike netopositsioon seoses komisjoni 22. detsembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 2273/2003 (millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses tagasiostuprogrammidele ja finantsinstrumendite stabiliseerimisele ettenähtud eranditega) ⁽³⁾ III peatüki kohase stabiliseerimisega.

5. Lõikes 1 osutatud erandit kohaldatakse ainult juhul, kui asjaomane füüsiline või juriidiline isik on kirjalikult teatanud oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele, et ta kavatseb kõnealust erandit kasutada. Kõnealune teatis esitatakse vähemalt 30 kalendripäeva enne seda, kui füüsiline või juriidiline isik kavatseb esmakordselt erandit kasutada.

⁽¹⁾ ELT L 96, 12.4.2003, lk 16.

⁽²⁾ ELT L 390, 31.12.2004, lk 38.

⁽³⁾ ELT L 336, 23.12.2003, lk 33.

6. Lõikes 3 osutatud erandit kohaldatakse ainult juhul, kui volitatud esmasvahendaja on asjaomase riigi võlakohustuse puhul asjakohasele pädevale asutusele kirjalikult teatanud, et ta kavatseb kõnealust erandit kasutada. Kõnealune teatis esitatakse vähemalt 30 kalendripäeva enne seda, kui volitatud esmasvahendajana tegutsev füüsiline või juriidiline isik kavatseb esmakordselt erandit kasutada.

7. Lõigetes 5 ja 6 osutatud pädev asutus võib keelata erandi kasutamise, kui ta leiab, et füüsiline või juriidiline isik ei täida erandi tegemiseks vajalikke tingimusi. Mis tahes keeld kehtestatakse lõigetes 5 ja 6 osutatud 30-kalendripäevase ajavahemiku jooksul või hiljem, kui pädev asutus saab teada, et füüsilise või juriidilise isikuga seotud asjaolud on muutunud, mistõttu need ei vasta enam erandi tegemise tingimustele.

8. Kolmanda riigi majandusüksus, millel ei ole liidus tegevusluba, saadab lõigetes 5 ja 6 osutatud teatise liidu sellise peamise kauplemiskoha pädevale asutusele, kus ta kauplemisega tegeleb.

9. Lõike 5 kohaselt teatise esitanud füüsiline või juriidiline isik teatab võimalikult kiiresti kirjalikult oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele sellest, kui on toimunud mis tahes muutusi, mis mõjutavad selle isiku vastavust erandi kasutamise tingimustele, või kui ta ei soovi enam erandit kasutada.

10. Lõike 6 kohaselt teatise esitanud füüsiline või juriidiline isik teatab võimalikult kiiresti kirjalikult asjaomase riigi võlakohustuse puhul asjakohasele pädevale asutusele, kui on toimunud mis tahes muutusi, mis mõjutavad selle isiku vastavust erandi kasutamise tingimustele, või kui ta ei soovi enam erandit kasutada.

11. Päritoluliikmesriigi pädev asutus võib nõuda füüsiliselt või juriidiliselt isikult, kes kasutab lõikes 1, 3 või 4 sätestatud erandeid, kirjalikku teavet erandite raames hoitavate lühikeste positsioonide või tehtavate toimingute kohta. Füüsiline või juriidiline isik esitab teabe hiljemalt nelja kalendripäeva jooksul pärast taotluse saamist.

12. Kahe nädala jooksul pärast lõike 5 või 9 kohast teatamist teatab pädev asutus Väärtpaberiturujärelevalvele kõigist turutegijatest ja vastavalt lõikele 6 või 10 volitatud esmasvahendajatest, kes kasutavad erandeid, ja kõigist turutegijatest ja volitatud esmasvahendajatest, kes on erandite kasutamise lõpetanud.

13. Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil erandit kasutavate turutegijate ja volitatud esmasvahendajate nimekirja ning ajakohastab seda.

14. Käesoleva artikli kohase teatise võib isik esitada pädevale asutusele ja pädev asutus võib teatise esitada Väärtpaberiturujärelevalvele igal ajal 60 kalendripäeva jooksul enne 1. novembril 2012.

V PEATÜKK

PÄDEVATE ASUTUSTE JA VÄÄRTPABERITURUJÄRELEVALVE ÕIGUS SEKKUDA

1. JAGU

Pädevate asutuste õigused

Artikkel 18

Teatamine ja avalikustamine erakorralistel asjaoludel

1. Kui artiklist 22 ei tulene teisiti, võib pädev asutus nõuda, et füüsilised või juriidilised isikud, kellel on lühike netopositsioon konkreetsetes finantsinstrumendis või finantsinstrumentide liigis, teataksid sellest või avalikustaksid positsiooni üksikasjad, kui positsioon ületab pädeva asutuse määratud teatamiskünnise või langeb alla selle, ja kui

a) turul leiavad aset ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või ühes või mitmes teises liikmesriigis, ning

b) meede on vajalik ohu kõrvaldamiseks ja see ei avalda finantsurgude tõhususele kahjulikku mõju, mis on võrreldes meetmest saadava kasuga ebaproportsionaalselt suur.

2. Käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata selliste finantsinstrumentide suhtes, mille suhtes juba kohaldatakse artiklites 5–8 sätestatud läbipaistvusnõudeid. Käesoleva artikli lõike 1 kohast meetet võib kohaldada asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse kindlaksmääratavate asjaolude korral ning sellest võib teha erandeid pädeva asutuse määratavatel tingimustel. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegemise ja esmasturuga seotud toimingu suhtes.

Artikkel 19

Laenuandjatepoolne teavitamine erakorralistel asjaoludel

1. Kui artiklist 22 ei tulene teisiti, võib pädev asutus võtta käesoleva artikli lõikes 2 osutatud meetmed, kui

a) turul leiavad aset ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või ühes või enam teises liikmesriigis, ning

b) meede on vajalik ohu kõrvaldamiseks ja see ei avalda finantsurgude tõhususele kahjulikku mõju, mis on võrreldes meetmest saadava kasuga ebaproportsionaalselt suur.

2. Pädev asutus võib nõuda, et füüsilised või juriidilised isikud, kes tegelevad teatava finantsinstrumendi või finantsinstrumentide liigi laenamisega, teataksid laenutasude märkimisväärselt muutumisest.

Artikkel 20

Lühikeseks müügi ja samalaadsete tehingute piirangud erakorralistel asjaoludel

1. Kui artiklist 22 ei tulene teisiti, võib pädev asutus võtta ühe või mitu käesoleva artikli lõikes 2 osutatud meetet, kui

- a) turul leiavad aset ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või ühes või mitmes teises liikmesriigis, ning
- b) meede on vajalik ohu kõrvaldamiseks ja see ei avalda finants-turgude tõhususele kahjulikku mõju, mis on võrreldes meetmest saadava kasuga ebaproportsionaalselt suur.

2. Pädev asutus võib kehtestada keelu või tingimused seoses füüsilise või juriidilise isikuga, kes kavatseb sõlmida

- a) lühikeseks müügi tehingu või
 - b) muu kui lühikeseks müügi tehingu, millega luuakse finantsinstrument või mis on teise finantsinstrumendiga seotud, ja mille eesmärk või üks eesmärkidest on võimaldada füüsilisel või juriidilisel isikul saada rahalist kasu juhul, kui muu finantsinstrumendi hind või väärtus langeb.
3. Lõike 2 kohast meetet võib kohaldada kõigi finantsinstrumentidega, teatavat liiki finantsinstrumentidega või konkreetse finantsinstrumendiga tehtavale tehingule. Kõnealust meetet võib kohaldada teatavate asjaolude korral või sellest võib asjaomane pädev asutus teha erandeid. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes.

Artikkel 21

Riigi krediidiriski vahetustehingute piirangud erakorralistel asjaoludel

1. Kui artiklist 22 ei tulene teisiti, võib pädev asutus piirata füüsilise või juriidilise isiku võimalusi sõlmida riigi krediidiriski vahetustehinguid või piirata riigi krediidiriski vahetustehingute positsioonide mahtu, mida kõnealustel isikutel on lubatud võtta, kui

- a) turul leiavad aset ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või ühes või mitmes teises liikmesriigis, ning

- b) meede on vajalik ohu kõrvaldamiseks ja see ei avalda finants-turgude tõhususele kahjulikku mõju, mis on võrreldes meetmest saadava kasuga ebaproportsionaalselt suur.

2. Lõike 1 kohaselt võetud meetet võib kohaldada teatavasse liiki kuuluvate riigi krediidiriski vahetustehingute suhtes või konkreetsete riigi krediidiriski vahetustehingute suhtes. Kõnealust meetet võib kohaldada teatavate asjaolude korral või sellest võib pädev asutus teha erandeid. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes.

Artikkel 22

Teiste pädevate asutuste võetavad meetmed

Ilma et see piiraks artikli 26 kohaldamist, võib pädev asutus seoses finantsinstrumendiga, mille suhtes ta ei ole pädev asutus, võtta artiklite 18, 19, 20 või 21 kohaseid meetmeid või neid pikendada üksnes asjaomase pädeva asutuse nõusolekul.

Artikkel 23

Õigus ajutiselt piirata finantsinstrumentide lühikeseks müüki finantsinstrumentide märkimisväärse hinnalanguse korral

1. Kui finantsinstrumendi hind kauplemiskohas on võrreldes eelmise kauplemispäeva sulgemishinnaga selles kauplemiskohas ühe kauplemispäeva jooksul märkimisväärselt langenud, kaalub kõnealuse kauplemiskoha päritoluliikmesriigi pädev asutus, kas on asjakohane keelata või piirata füüsilistel või juriidilistel isikutel kõnealuse finantsinstrumendi lühikeseks müügi tehingute tegemist kauplemiskohas või muul viisil piirata kõnealuse finantsinstrumendiga kõnealuses kauplemiskohas tehtavaid tehinguid, et vältida finantsinstrumendi hinna korrapäratut langust.

Kui pädev asutus jõuab esimese lõigu kohaselt seisukohale, et on asjakohane sekkuda, keelab või piirab ta aktsia või võlainstrumenti puhul füüsilistel ja juriidilistel isikutel lühikeseks müügi tehingute tegemist kauplemiskohas või muud liiki finantsinstrumendi puhul piirab sellega seotud tehingute tegemist selles kauplemiskohas, et vältida finantsinstrumendi hinna korrapäratut langust.

2. Lõike 1 kohast meetet kohaldatakse mitte kauem kui selle kauplemispäeva lõpuni, mis järgnes kauplemispäevale, mil hinnalangus aset leidis. Kui selle kauplemispäeva lõpuks, mis järgnes kauplemispäevale, mil hinnalangus aset leidis, on finantsinstrumendi väärtus võetud meetmest hoolimata langenud esimese kauplemispäeva sulgemishinnaga võrreldes vähemalt veel poole võrra lõikes 5 täpsustatud määra, võib pädev asutus meetet pikendada ajavahemikuks, mis ei ületa kahte kauplemispäeva alates teise kauplemispäeva lõpust.

3. Lõike 1 kohast meedet kohaldatakse pädeva asutuse kindlaks määratavate asjaolude korral ning sellest võib teha erandeid pädeva asutuse määratavatel tingimustel. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes.

4. Kui finantsinstrumendi väärtus kauplemiskohas on ühe kauplemispäeva jooksul langenud lõikes 5 osutatud määral, teatab kauplemiskoha päritoluliikmesriigi pädev asutus Väärtpaberiturujärelevalvele lõike 1 alusel tehtud otsusest hiljemalt kaks tundi pärast kauplemispäeva lõppu. Väärtpaberiturujärelevalve teavitab viivitamata selliste päritoluliikmesriikide pädevaid asutusi, mille kauplemiskohtades kaubeldakse sama finantsinstrumendiga.

Kui pädev asutus ei nõustu teise pädeva asutuse meetmetega finantsinstrumendi puhul, millega kaubeldakse mitmes kauplemiskohas, mida reguleerivad eri pädevad asutused, võib Väärtpaberiturujärelevalve aidata neil asutustel kokkuleppele jõuda vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19.

Lepitusmenetlus peab olema lõpule viidud enne südaööd samal kauplemispäeval. Kui asjaomased pädevad asutused ei jõua lepitusetapi jooksul kokkuleppele, võib Väärtpaberiturujärelevalve teha otsuse vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 lõikele 3. Otsus tuleb teha enne järgmise kauplemispäeva algust.

5. Väärtuse languse määr on määruse (EÜ) nr 1287/2006 artiklis 22 määratletud likviidsete aktsiate puhul 10 % või rohkem ning ebalikviidsete aktsiate ja muude finantsinstrumendi liikide puhul määr, mille määrab komisjon.

6. Finantsturgude suundumusi arvesse võttes võib Väärtpaberiturujärelevalve esitada ja saata komisjonile arvamuse lõikes 5 osutatud künnise kohandamise kohta.

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikes 5 osutatud künniseid, võttes arvesse suundumusi finantsturgudel.

7. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, milles määratletakse muude finantsinstrumentide kui likviidsete aktsiate väärtuse märkimisväärne langus, võttes arvesse iga finantsinstrumendi liigi eripära ja erinevat volatiilsust.

8. Selleks et tagada käesoleva artikli järjekindel kohaldamine, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja reguleerivate tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks meetod, mille kohaselt arvutada 10 % väärtuse langus likviidsete aktsiate puhul ja komisjoni poolt määratav väärtuse langus, nagu on osutatud lõikes 7.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile delegeeritakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 24

Piirangute kehtivusaeg

Kõik artikli 18, 19, 20 või 21 kohaselt võetud meetmed kehtivad esialgu kuni kolm kuud alates artiklis 25 osutatud teatise avaldamise kuupäevast.

Meetme kehtivusaega võib pikendada kuni kolme kuu kaupa, juhul kui meetme võtmise põhjendused jätkuvalt kehtivad. Kui meetme kehtivusaega enne kõnealuse kolmekuulise ajavahemiku möödumist ei pikendata, kaotab see automaatselt kehtivuse.

Artikkel 25

Teatis piirangu kohta

1. Pädev asutus avaldab oma veebisaidil teatise mis tahes otsuse kohta võtta artiklites 18–23 osutatud meede või pikendada selle kehtivusaega.

2. Teatises märgitakse vähemalt järgmine teave:

- a) võetud meetme kirjeldus, sealhulgas finantsinstrumendid ja tehingute liigid, mille suhtes seda kohaldatakse, ja selle kehtivusaeg;
- b) põhjus, miks pädev asutus peab meedet vajalikuks, sealhulgas meetme vajalikkust toetavad tõendid.

3. Artiklite 18–23 kohane meede jõustub teatise avaldamise kuupäeval või teatises märgitud hilisemal kuupäeval ja seda kohaldatakse seoses tehingutega, mis sõlmitakse pärast meetme jõustumist.

Artikkel 26

Väärtpaberiturujärelevalve ja teiste pädevate asutuste teavitamine

1. Enne artikli 18, 19, 20 või 21 kohase meetme võtmist või selle kehtivusaja pikendamist ning enne mis tahes artikli 23 kohase piirangu kehtestamist teatab pädev asutus kavandatud meetmest Väärtpaberiturujärelevalvele ja teistele pädevatele asutustele.

2. Teatises märgitakse kavandatud meetme üksikasjad, selliste finantsinstrumentide ja tehingute liigid, mille suhtes meedet kohaldatakse, meetme vajalikkust toetavad tõendid ning meetme jõustumise kuupäev.

3. Teatis artikli 18, 19, 20 või 21 kohase meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise kohta esitatakse vähemalt 24 tundi enne kavandatud meetme jõustumist või selle kehtivusaja pikendamist. Erakorralistel asjaoludel võib pädev asutus esitada teatise vähem kui 24 tundi enne kavandatud meetme jõustumist, kui ei ole võimalik seda teha 24 tundi enne jõustumist. Artikli 23 kohane teatis piirangu kohta esitatakse enne kavandatud meetme jõustumist.

4. Pädev asutus, kes saab käesoleva artikli kohase teatise, võib selles liikmesriigis võtta artiklite 18–23 kohase meetme, kui ta jõuab seisukohale, et meede on vajalik teatise esitanud pädeva asutuse abistamiseks. Teatise saanud pädev asutus esitab vastavalt lõigetele 1–3 teatise ka siis, kui ta teeb ettepaneku meetme võtmiseks.

2. JAGU

Väärtpaberiturujärelevalve õigused

Artikkel 27

Väärtpaberiturujärelevalve-poolne koordineerimine

1. Väärtpaberiturujärelevalvel on vahendav ja koordineeriv roll seoses meetmetega, mida pädevad asutused 1. jao kohaselt võtavad. Eelkõige tagab Väärtpaberiturujärelevalve, et pädevad asutused kasutavad ühtset lähenemisviisi seoses võetavate meetmetega, eelkõige seoses sekkumisõiguse kasutamise, võetavate meetmete laadi ning nende kohaldamise alguse ja kestusega.

2. Pärast artikli 26 kohase teatise saamist artikli 18, 19, 20 või 21 kohase meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise kohta esitab Väärtpaberiturujärelevalve 24 tunni jooksul arvamuse selle kohta, kas ta peab meedet või ettepanekut asjaomaste erakorraliste asjaolude esinemisel vajalikuks. Kõnealus arvamuses märgib Väärtpaberiturujärelevalve, kas tema arvates on turul aset leidnud ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust ühes või mitmes liikmesriigis, kas meede või ettepanek on ohu kõrvaldamiseks asjakohane ja proportsionaalne ning kas selliste meetmete kavandatav kehtivusaeg on põhjendatud. Kui Väärtpaberiturujärelevalve arvates peaksid ohu kõrvaldamiseks võtma meetmeid ka teised pädevad asutused, märgib ta selle oma arvamuses. Arvamus avaldatakse Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.

3. Kui pädev asutus teeb ettepaneku võtta meetmeid või võtab neid ja see on vastuolus Väärtpaberiturujärelevalve lõike 2 kohase arvamusega, või keeldub meetmete võtmisest ja see on vastuolus kõnealus lõike kohase Väärtpaberiturujärelevalve arvamusega, avaldab ta 24 tunni jooksul alates Väärtpaberiturujärelevalve arvamuse saamisest oma veebisaidil teatise, milles põhjendab oma tegevust. Kui selline olukord tekib, kaalub Väärtpaberiturujärelevalve, kas artikli 28 kohase sekkumisõiguse kasutamise tingimused on täidetud ja kas esinevad asjaomased faktilised asjaolud.

4. Väärtpaberiturujärelevalve vaatab käesoleva artikli kohased meetmed läbi korrapäraselt, ent igal juhul iga kolme kuu järel. Kui meedet enne kõnealus kolmekuulise ajavahemiku möödumist ei pikendata, kaotab see automaatselt kehtivuse.

Artikkel 28

Väärtpaberiturujärelevalve õigus sekkuda erakorraliste asjaolude esinemisel

1. Vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 9 lõikele 5 ning kui käesoleva artikli lõikest 2 ei tulene teisiti

a) nõuab Väärtpaberiturujärelevalve, et füüsilised või juriidilised isikud, kellel on lühike netopositsioon teatavas finantsinstrumentendis või finantsinstrumentide liigis, teavitaksid pädevat asutust või avalikustaksid iga sellise positsiooni üksikasjad, või

b) keelab Väärtpaberiturujärelevalve füüsilistel või juriidilistel isikutel sõlmida lühikeseks müügi või muu tehingu, millega luuakse finantsinstrument või mis on seotud finantsinstrumentidega (v.a artikli 1 lõike 1 punktis c osutatud finantsinstrumentid), kui selle eesmärk või üks eesmärkidest on võimaldada nimetatud isikul saada rahalist kasu juhul, kui muu finantsinstrumenti hind või väärtus langeb, või kehtestab füüsilisele või juriidilisele isikule sellise tehingu tegemise tingimused.

Meedet võib kohaldada teatud asjaolude korral ning sellest võib teha erandeid Väärtpaberiturujärelevalve määratavatel tingimustel. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegevise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes.

2. Väärtpaberiturujärelevalve teeb lõike 1 kohase otsuse ainult siis, kui

a) lõike 1 punktides a ja b osutatud meede aitab kõrvaldada ohtu finantsturgude nõuetekohase toimimisele ja terviklikkusele või liidu kogu finantsüsteemi või selle osa stabiilsusele ning sellel on piiriülene mõju, ning

b) ükski pädev asutus ei ole võtnud ohu kõrvaldamiseks meetmeid või ühe või mitme pädeva asutuse võetud meetmed ei ole ohu kõrvaldamiseks piisavad.

3. Lõikes 1 osutatud meetme võtmisel võtab Väärtpaberiturujärelevalve arvesse ulatust, millega meede

a) märkimisväärselt reageerib finantsturgude nõuetekohase toimimise ja terviklikkuse või liidu kogu finantsüsteemi või selle osa stabiilsuse kahjustamise ohule või märkimisväärselt parandab pädevate asutuste võimalusi jälgida ohtu;

- b) ei põhjusta õigusliku arbitraaži riski;
- c) ei vähenda finantsturgude tõhusust, sealhulgas ei piira asjaomastel turgudel likviidsust ega tekita turuosalistes ebakindlust, mis on ebasproportsionaalselt suur võrreldes meetmest saadava kasuga.

Kui üks või mitu pädevat asutust on meetme võtnud artikli 18, 19, 20 või 21 alusel, võib Väärtpaberiturujärelevalve võtta käesoleva artikli lõike 1 kohase mis tahes meetme, ilma et ta peaks esitama artikli 27 kohase arvamuse.

4. Enne lõikes 1 osutatud meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise kohta otsuse tegemist konsulteerib Väärtpaberiturujärelevalve Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja vajaduse korral muude asjaomaste asutustega.

5. Enne lõike 1 kohase meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise otsuse tegemist teatab Väärtpaberiturujärelevalve kavandatud meetmest asjaomastele pädevatele asutustele. Teatise märgitakse kavandatud meetme üksikasjad, selliste finantsinstrumentide ja tehingute liik, mille suhtes meedet kohaldatakse, meetme vajalikkust toetavad tõendid ning meetme jõustumise kuupäev.

6. Teatis esitatakse vähemalt 24 tundi enne kavandatud meetme jõustumist või meetme kehtivusaja pikendamist. Erakorralistel asjaoludel võib Väärtpaberiturujärelevalve esitada teatise vähem kui 24 tundi enne kavandatud meetme jõustumist, kui ei ole võimalik seda teha 24 tundi enne jõustumist.

7. Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil teatise mis tahes otsuse kohta võtta lõikes 1 osutatud meede või pikendada selle kehtivusaega. Teatises märgitakse vähemalt

- a) võetud meetme kirjeldus, sealhulgas finantsinstrumendid ja tehingute liigid, mille suhtes neid kohaldatakse, ja nende kehtivusaeg ning
- b) põhjus, miks Väärtpaberiturujärelevalve peab meedet vajalikuks, sealhulgas meetme vajalikkust toetavad tõendid.

8. Pärast lõikes 1 osutatud meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise otsuse tegemist teavitab Väärtpaberiturujärelevalve viivitamata pädevaid asutusi võetud meetmest.

9. Meede jõustub Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil teatise avaldamise kuupäeval või teatises märgitud hilisemal kuupäeval ja seda kohaldatakse seoses tehingutega, mis sõlmitakse pärast meetme jõustumist.

10. Väärtpaberiturujärelevalve vaatab lõikes 1 osutatud meetmed läbi sobivate ajavahemike järel ja vähemalt iga kolme kuu järel. Kui meetme kehtivusaega enne kõnealuse kolmekuulise ajavahemiku möödumist ei pikendata, kaotab see automaatselt kehtivuse. Lõikeid 2–9 kohaldatakse ka meetme kehtivusaja pikendamise korral.

11. Käesoleva artikli kohaselt Väärtpaberiturujärelevalve võetud meede on üliluslik meetmete suhtes, mida pädev asutus on varem võtnud 1. jao kohaselt.

Artikkel 29

Väärtpaberiturujärelevalve õigused riigi võlakohustusega seotud eriolukorras

Riigi võlakohustuse või riigi krediidiriski vahetustehingutega seotud eriolukorras kohaldatakse määruse (EL) nr 1095/2010 artikleid 18 ja 38.

Artikkel 30

Ebasoodsate sündmuste või suundumuste täpsustamine

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks kriteeriumid ja tegurid, mida pädevad asutused ja Väärtpaberiturujärelevalve võtavad arvesse artiklites 18–21 ja artiklis 27 osutatud ebasoodsate sündmuste või suundumuste ning artikli 28 lõike 2 punktis a osutatud ohu kindlakstegemisel.

Artikkel 31

Väärtpaberiturujärelevalve uurimistegevus

Väärtpaberiturujärelevalve võib ühe või mitme päeva asutuse, Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni taotlusel või omal algatusel uurida lühikeseks müügiga või krediidiriski vahetustehingute kasutamise seoses konkreetset küsimust või tava, et hinnata, kas kõnealune küsimus või tava võib ohustada finantsstabiilsust või turu usaldust liidus.

Väärtpaberiturujärelevalve avaldab aruande, milles esitatakse küsimuse või tava uurimise tulemused ja võimalikud soovitusel, kolme kuu jooksul pärast kõnealuse uurimise lõppu.

VI PEATÜKK

PÄDEVATE ASUTUSTE TEGEVUS

Artikkel 32

Pädevad asutused

Iga liikmesriik määrab käesoleva määruse täitmiseks ühe või mitu pädevat asutust.

Kui liikmesriik määrab rohkem kui ühe pädeva asutuse, määrab ta selgelt kindlaks nende ülesanded, määrates asutuse, kes vastutab komisjoni, Väärtpaberiturujärelevalve ja teiste liikmesriikide pädevate asutustega toimuva koostöö ja teabevahetuse koordineerimise eest.

Liikmesriigid teatavad määratud asutustest komisjonile, Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

Artikkel 33

Pädevate asutuste õigused

1. Käesoleva määrusega ettenähtud kohustuste täitmiseks on pädevatel asutustel kõik oma ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisalased õigused. Pädevad asutused rakendavad oma õigusi järgmisel viisil:

- a) vahetult,
 - b) koostöös teiste asutustega,
 - c) suunates küsimuse pädevatele õigusasutustele.
2. Käesoleva määrusega ettenähtud kohustuste täitmiseks on pädevatel asutustel kooskõlas siseriikliku õigusega õigus
- a) pääseda ligi kõikidele mis tahes kujul dokumentidele ja õigusnendest koopiaid saada või teha,
 - b) nõuda kõikidelt füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt teavet ning vajaduse korral füüsiline või juriidiline isik teabe saamiseks välja kutsuda ja teda küsitleda,
 - c) teostada kohapeal etteteatatud ja etteteatamata kontrollid,
 - d) nõuda olemasolevaid telefonikõnede salvestisi ja tõendeid andmete edastamise kohta,
 - e) nõuda sellise tegevuse lõpetamist, mis on vastuolus käesoleva määruse sätetega,
 - f) nõuda vara külmutamist ja/või arestimist.
3. Ilma et see piiraks lõike 2 punktide a ja b kohaldamist, on pädevatel asutustel teatavatel juhtudel õigus nõuda, et krediidi-riski vahetustehingut tegev füüsiline või juriidiline isik esitaks
- a) selgituse tehingu eesmärgi kohta ja selle kohta, kas tehing tehakse riski maandamiseks või muul eesmärgil, ning
 - b) alusvaraga seotud riski tõendava teabe, kui tehing tehakse riski maandamiseks.

Artikkel 34

Ametisladus

1. Ametisladuse kohustust kohaldatakse kõikide füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud pädeva asutuse heaks või mõne teise asutuse või füüsilise või juriidilise isiku heaks, kellele pädev asutus on ülesandeid delegeerinud, sealhulgas pädeva asutuse heaks lepingu alusel töötavate audiitorite ja ekspertide suhtes. Ametisladuse alla kuuluvat konfidentsiaalset teavet ei tohi avaldada ühelegi teisele füüsilisele ega juriidilisele isikule ega asutusele, välja arvatud juhul, kui avaldamise kohustus tuleneb kohtumenetlusest.

2. Kogu käesoleva määruse kohaselt pädevate asutuste vahel vahetatavat teavet, mis puudutab äri- või töötingimusi ja muid

majanduslikke või isiklike küsimusi, peetakse konfidentsiaalseks ja selle suhtes kohaldatakse ametisladuse nõudeid, välja arvatud juhul, kui pädev asutus märgib teavet edastades, et seda võib avaldada, või kui avaldamise kohustus tuleneb kohtumenetlusest.

Artikkel 35

Koostöökohustus

Pädevad asutused teevad koostööd, kui see on käesoleva määruse rakendamiseks vajalik või otstarbekas. Eelkõige annavad pädevad asutused üksteisele põhjendamatu viivitusega teavet, mida on vaja käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

Artikkel 36

Koostöö Väärtpaberiturujärelevalvega

Pädevad asutused teevad käesoleva määruse kohaldamisel koostööd Väärtpaberiturujärelevalvega kooskõlas määrusega (EL) nr 1095/2010.

Pädevad asutused esitavad Väärtpaberiturujärelevalvele viivitamata kogu teabe, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks määruse (EL) nr 1095/2010 kohaselt.

Artikkel 37

Koostöö kohapealse kontrolli või uurimise taotlemise korral

1. Ühe liikmesriigi pädev asutus võib seoses kohapealse kontrolli või uurimisega taotleda abi teise liikmesriigi pädevalt asutuselt.

Taotluse esitanud pädev asutus teavitab esimeses lõigus osutatud taotlusest Väärtpaberiturujärelevalvet. Piiriülese mõjuga kontrolli või uurimise korral võib Väärtpaberiturujärelevalve koordineerida seda kontrolli või uurimist, ning taotluse korral peab seda tegema.

2. Kui pädev asutus saab teise liikmesriigi pädevalt asutuselt taotluse viia läbi kohapealne kontroll või uurimine, võib ta

- a) viia kohapealse kontrolli või uurimise ise läbi;
- b) lubada taotluse esitanud pädeval asutusel kohapealse kontrolli või uurimises osaleda;
- c) lubada taotluse esitanud pädeval asutusel ise kohapealne kontroll või uurimine läbi viia;
- d) määrata audiitorid või eksperdid kohapealset kontrolli või uurimist läbi viima;
- e) jagada teatavaid järelevalveülesandeid teiste pädevate asutustega.

3. Väärtpaberiturujärelevalve võib nõuda pädevatel asutustel teatavate uurimisülesannete ja kohapealse kontrolli teostamist, kui Väärtpaberiturujärelevalve vajab seda teavet, et kasutada talle käesoleva määrusega antud õigusi.

Artikkel 38

Koostöö kolmandate riikidega

1. Pädevad asutused sõlmivad võimaluse korral kolmandate riikide järelevalveasutustega koostöökokkulepped, mis käsitlevad teabevahetust kolmandate riikide järelevalveasutustega, käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmise tagamist kolmandates riikides ja kolmandates riikides nende järelevalveasutuste poolt samalaadsete meetmete võtmist, millega täiendatakse V peatüki kohaselt võetud meetmeid. Nimetatud koostöökokkulepetega tagatakse vähemalt tõhus teabevahetus, mis võimaldab pädevatel asutustel käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi täita.

Pädev asutus teatab Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele kavatsusest selline kokkulepe sõlmida.

2. Koostöökokkulepe sisaldab sätteid asjaomasele pädevale asutusele artikli 16 lõikes 2 sätestatud kohustuse täitmiseks vajalike andmete ja teabe vahetamise kohta.

3. Väärtpaberiturujärelevalve koordineerib koostöökokkulepete sõlmimist pädevate asutuste ja kolmandate riikide asjaomaste järelevalveasutuste vahel. Selleks valmistab Väärtpaberiturujärelevalve ette koostöökokkuleppe näidisdokumentid, mida pädevad asutused võivad kasutada.

Samuti koordineerib Väärtpaberiturujärelevalve kolmandate riikide järelevalveasutustelt saadud sellise teabe vahetamist pädevate asutuste vahel, mis võib olla asjakohane V peatüki kohaste meetmete võtmisel.

4. Pädevad asutused sõlmivad teabevahetust käsitlevad koostöökokkulepped kolmandate riikide järelevalveasutustega ainult juhul, kui avaldatava teabe suhtes kohaldatakse ametisaladuse tagatist, mis on vähemalt samaväärsed artiklis 34 sätestatuga. Selline teabevahetus on ette nähtud kõnealuste pädevate asutuste ülesannete täitmiseks.

Artikkel 39

Isikuandmete edastamine ja säilitamine

Seoses isikuandmete edastamisega liikmesriikide vahel või liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel kohaldatakse liikmesriigid direktiivi 95/46/EÜ. Seoses isikuandmete edastamisega Väärtpaberiturujärelevalvel liikmesriikidele või kolmandale riigile järgib Väärtpaberiturujärelevalve määrust (EÜ) nr 45/2001.

Esimeses lõigus osutatud isikuandmeid säilitatakse kuni viis aastat.

Artikkel 40

Teabe avaldamine kolmandatele riikidele

Pädev asutus võib edastada kolmanda riigi järelevalveasutusele andmed ja andmete analüüsi tulemused, kui on täidetud direktiivi 95/46/EÜ artiklis 25 või 26 sätestatud tingimused, kuid selline andmeedastus võib toimuda üksnes iga üksikjuhtumi puhul eraldi tehtud otsuse alusel. Pädev asutus peab olema veendunud, et andmete edastamine on käesoleva määruse kohaselt vajalik. Mis tahes selline andmeedastus toimub kokkuleppel, et kolmas riik ei edasta asjaomaseid andmeid muu kolmanda riigi järelevalveasutusele ilma pädeva asutuse selgesõnalise kirjaliku loata.

Pädev asutus avaldab teise liikmesriigi pädevalt asutuselt saadud artikli 34 alusel konfidentsiaalse teabe kolmanda riigi järelevalveasutusele ainult juhul, kui pädev asutus on saanud selleks selgesõnalise nõusoleku teabe edastanud pädevalt asutuselt ja kui teave avaldatakse ainult sellel eesmärgil, milleks kõnealune pädev asutus andis nõusoleku.

Artikkel 41

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste ja haldusõiguslike meetmete kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatavad karistused ja haldusõiguslikud meetmed on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Väärtpaberiturujärelevalve võib vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010 võtta vastu suunised, et tagada ühtne lähenemiseviis karistustele ja haldusõiguslikele meetmetele, mis liikmesriikidel tuleb kehtestada.

Liikmesriigid teatavad esimeses ja teises lõigus osutatud sätetest komisjonile ja Väärtpaberiturujärelevalvele 1. juuliks 2012 ja annavad neile viivitamata teada nende sätete edaspidistest muudatustest.

Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil kehtestatud karistuste ja haldusõiguslike meetmete loetelu liikmesriikidele kaupa ja ajakohastab seda korrapäraselt.

Liikmesriigid esitavad igal aastal Väärtpaberiturujärelevalvele koondteabe kõigi määratud karistuste ja võetud haldusõiguslike meetmete kohta. Kui pädev asutus avaldab teabe selle kohta, et on määratud karistus või võetud haldusõiguslik meede, teatab ta sellest samaaegselt Väärtpaberiturujärelevalvele.

VII PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

Artikkel 42

Delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Õigus võtta vastu artikli 2 lõikes 2, artikli 3 lõikes 7, artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 4, artikli 6 lõikes 4, artikli 7 lõikes 3, artikli 17 lõikes 2, artikli 23 lõikes 5 ja artiklis 30 osutatud delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 2, artikli 3 lõikes 7, artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 4, artikli 6 lõikes 4, artikli 7 lõikes 3, artikli 17 lõikes 2, artikli 23 lõikes 5 ja artiklis 30 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Tagasivõtmise otsus jõustub päev pärast seda, kui see on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Kohe, kui komisjon on võtnud vastu delegeeritud õigusakti, teatab ta sellest samaaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 2 lõike 2, artikli 3 lõike 7, artikli 4 lõike 2, artikli 5 lõike 4, artikli 6 lõike 4, artikli 7 lõike 3, artikli 17 lõike 2, artikli 23 lõike 5 ja artikli 30 kohane delegeeritud õigusakt jõustub ainult siis, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväidet kolme kuu jooksul pärast seda, kui akt tehti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks, või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne nimetatud tähtaja lõppu komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

Artikkel 43

Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise tähtpäev

Komisjon võtab artikli 2 lõikes 2, artikli 3 lõikes 7, artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 4, artikli 6 lõikes 4, artikli 7 lõikes 3, artikli 17 lõikes 2, artikli 23 lõikes 5 ja artiklis 30 osutatud delegeeritud õigusaktid vastu hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjoni algatusel võib tähtpäeva kuue kuu võrra edasi lükata.

VIII PEATÜKK

RAKENDUSAKTID

Artikkel 44

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komisjoni otsusega 2001/528/EÜ⁽¹⁾ loodud Euroopa väärtpaberikomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

IX PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 45

Läbivaatamine ja aruandlus

Komisjon esitab 30. juuniks 2013 pädevate asutuste ja Väärt-paberiturujärelevalvega peetud arutelusid silmas pidades Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitletakse järgmist:

- a) artiklite 5, 6, 7 ja 8 kohaste teatamis- ja avalikustamiskünniste asjakohasus;
- b) artikli 6 kohaste individuaalsete avalikustamisnõuete mõju, eelkõige finantsturgude tõhususele ja volatiilsusele;
- c) Väärtpaberiturujärelevalvele esitatava tsentraliseeritud vahetu aruandluse asjakohasus;
- d) II ja III peatükis sätestatud piirangute ja nõuete toimimine;
- e) riigi krediidiriski katteta vahetustehingute piiramise ja muude piirangute või tingimuste lühikeseks müügi või krediidiriski vahetustehingute suhtes kehtestamise asjakohasus.

Artikkel 46

Üleminekusätted

1. Olemasolevaid meetmeid, mis kehtivad enne 15. septembrit 2010 ja jäävad käesoleva määruse reguleerimisalasse, kohaldatakse kuni 1. juulini 2013, tingimusel et nendest teatatakse komisjonile hiljemalt 24. aprilliks 2012.

2. Krediidiriski vahetustehingu tagajärjel tekkinud katmata positsiooni riigi krediidiriski vahetustehingus, mis on sõlmitud enne 25. märtsi 2012 või riigi krediidiriski vahetustehingu katmata positsioonidega seotud piirangute artikli 14 lõike 2 kohase peatamise ajal, võib hoida kuni krediidiriski vahetustehingu kokkuleppe lõpptähtajani.

⁽¹⁾ EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45.

*Artikkel 47***Väärtpaberiturujärelevalve töötajad ja ressursid**

Hiljemalt 31. detsembriks 2012 hindab Väärtpaberiturujärelevalve oma personali- ja ressursivajadusi, mis tulenevad käesoleva määrusega talle antud õiguste ja pandud kohustuste täitmisest, ning esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile sellekohase aruande.

*Artikkel 48***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. novembrist 2012.

Sellegipoolest kohaldatakse artikli 2 lõiget 2, artikli 3 lõiget 7, artikli 4 lõiget 2, artikli 7 lõiget 3, artikli 9 lõiget 5, artikli 11 lõikeid 3 ja 4, artikli 12 lõiget 2, artikli 13 lõikeid 4 ja 5, artikli 16 lõikeid 3 ja 4, artikli 17 lõiget 2, artikli 23 lõikeid 5, 7 ja 8 ning artikleid 30, 42, 43 ja 44 alates 25. märtsist 2012.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 14. märts 2012

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
N. WAMMEN
